

การออกแบบหนังสือและภาพประกอบ “ออฟฟิศวิปลาส”
ILLUSTRATED BOOK DESIGN “INSANE OFFICE”

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิตศศิลป์ ภาควิชานิตศศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การออกแบบหนังสือและภาพประกอบ “ออฟฟิศวิปลาส”
ILLUSTRATED BOOK DESIGN “INSANE OFFICE”

นางสาวณัชพิมพ์ ฟองจันทร์
Miss NATCHAPIM FONGCHAN

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่ 14/6/2561

(อาจารย์พรรณศรี ชูอารยะประทีป)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การออกแบบหนังสือและภาพประกอบ “ออฟฟิศวิปลาส” ILLUSTRATED BOOK DESIGN “INSANE OFFICE”
ชื่อ	นางสาวณัชพิมพ์ พองจันทร์
สาขาวิชา	นิเทศศิลป์
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2560
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์พรรณศรี ชูอารยะประทีป

บทคัดย่อ

การล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน เป็นภัยคุกคามที่ไม่พึงปรารถนา สร้างความอึดอัดใจและไม่มีผู้ใดเห็นชอบที่จะถูกล่วงละเมิดอย่างไม่เต็มใจ ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวนั้นส่งผลต่อสังคมในหลายๆ ด้าน เช่น สุขภาพจิตของผู้ถูกรกระทำ คุณภาพชีวิต และสภาวะแวดล้อมในที่ทำงานนั้นๆ เป็นต้น ในสังคมไทยเราได้เริ่มตระหนักถึงความรุนแรงของการล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศมานานนับทศวรรษ แต่กระนั้นเรายังไม่สามารถทำให้ทุกคนในสังคมหันมาใส่ใจ และทำความเข้าใจกับประเด็นนี้ได้

จึงนำมาซึ่งการทำหนังสือภาพประกอบที่ให้ข้อมูล ภายใต้ชื่อ “ออฟฟิศวิปลาส” กล่าวถึงที่มาของประเด็นการล่วงละเมิดทางเพศ การป้องกัน สาเหตุของปัญหาที่มาจากระบบ และส่งเสริมการไม่ยอมตกเป็นเหยื่อและให้คำแนะนำข้อมูลหน่วยงานและมูลนิธิที่ให้การช่วยเหลือ โดยนำเสนอผ่านภาพประกอบใช้เทคนิควิธีการใช้อุปกรณ์สำนักงานส่วนหนึ่งร่วมกับภาพประกอบ กลุ่มเป้าหมายคือเหล่าเจ้าหน้าที่พนักงาน และนักศึกษาจบใหม่ที่อยู่ในกลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มทำงาน โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสร้างการเปลี่ยนแปลงและความกล้าหาญให้เกิดขึ้นกับผู้ที่เป็นเหยื่อในสังคม โดยผ่านการออกแบบของข้าพเจ้า

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณแม่ผู้สนับสนุนงบประมาณในทุกๆด้าน ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาครูแดง ที่ให้คำปรึกษาในเรื่องเนื้อหาศิลปนิพนธ์และการออกแบบ และจัดหาอาหารมาไว้ในห้องพักครูของภาควิชาทำให้เรา นักศึกษามีอาหารกินแก้หิวและให้พื้นที่ห้องพักครูเข้าไปนั่งทำงาน ขอขอบคุณครูนิด ครูอ้น ครูโอ้ สำหรับคำปรึกษาทั้งด้านการออกแบบและเนื้อหา ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน เนยที่มาคุยงานด้วยกันตลอด เป็นคนใกล้ชิดๆ กัน คุยด้วยกันตลอดทั้งเรื่องงานและเรื่องศิลปินิวที่ให้คำปรึกษาในหลายๆเรื่อง ที่ทำงานหนักเพื่อนงานแสดงอีสิสมาตลอดตั้งแต่ได้รับหน้าที่ทีมสปอนเซอร์ นัดที่ชอบบ่นๆ ลงโซเซียลบ้าง ฟิน พี่เพม บ๊อบที่เม้ากันได้เรื่อยๆ ดิวเตอร์และทีมบาร์เล่ทุกคนที่ชวนกันไปดื่มสังสรรค์ปรับทุกข์ ขอขอบคุณศิลปินวงบังทันขออนยอนต้นที่เป็นแรงใจในวันที่ท้อ ร้องไห้และสิ้นหวัง ขอขอบคุณตัวเองที่ประคับประคองสุขภาพจิตจนผ่านอีสิสนี้มาได้ และสุดท้าย ขอขอบคุณ ภาควิชาศิลปะ ศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	1
1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	2
2 ล่วงละเมิดทางเพศในออฟฟิศและขณะทำงาน.....	3
2.1 การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ.....	3
2.2 ขบวนการล่วงละเมิดทางเพศในขณะทำงาน.....	8
2.3 กฎหมายคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศในปัจจุบัน.....	15
2.4 วัฒนธรรมและระบบในประเทศไทย.....	17
3 ภาพประกอบเทคนิคดิจิทัลเพนท์และคอลลาจ.....	24
3.1 ภาพประกอบ.....	24
3.2 การคอลลาจ.....	25
3.3 ดิจิตอลอาร์ท.....	28
4 การออกแบบภาพประกอบ.....	27
4.1 การออกแบบหนังสือ.....	30
4.2 วัสดุ.....	30
4.3 การออกแบบภาพประกอบหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์.....	32
4.4 หนังสือตัวอย่างอ้างอิง.....	35
5 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น.....	38
5.1 Book Concept.....	38
5.2 แนวทางการออกแบบ.....	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่	หน้า
5.3 ขอบเขตของงาน.....	39
6 การออกแบบและพัฒนาแบบร่าง.....	40
6.1 การออกแบบ.....	40
6.2 หน้าปกและชื่อหนังสือ.....	40
6.3 ภาพประกอบ.....	44
7 ผลงานจริง.....	64
7.1 ชื่อหนังสือ.....	64
7.2 ปกหนังสือ.....	65
7.3 ใบประกาศโฆษณา.....	66
7.3 แผ่นพับสำหรับโฆษณา.....	67
7.3 ไปรษณียบัตร.....	67
7.4 เนื้อหาภายในหนังสือ.....	68
8 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	76
ประวัติผู้วิจัย.....	77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 ภาพฮาร์วีย์ ไวน์สไตน์	8
2.2 ภาพดร.แลร์รี นาสซาร์ถูกคุมตัวเข้ามาในห้องพิจารณาคดี	10
2.3 ปลัดกระทรวงสาธารณสุขสุพลวณลามลูกน้องหญิง	11
2.4 ภาพจากคลิปข่าวราชการไปรษณีย์ลวนลามลูกน้องสาวในห้องส่วนตัวของที่ทำงาน	13
2.5 ภาพพนักงานบริการบนสายการบิน	14
3.1 ภาพ Little princesses and little scientists โดย Iza Dudzik	24
3.2 ภาพคอลลาจ Collage Triptych of Women โดย Sebastian Onufszak	25
3.3 ภาพ Deconstructing Frida Collage โดย LOUI JOVER	26
3.4 ภาพ The surreal genius of Hugo Barros' handcrafted collages	27
3.5 ภาพ Pretty Bird 13065	27
3.6 ภาพดิจิทัลเพนท์ โดย Tim Kaminski	28
4.1 ภาพหนังสือภาพประกอบ	30
4.2 ภาพกระดาษ	31
4.3 ภาพประกอบหนังสือพิมพ์	32
4.4 ภาพประกอบเทคนิคสีน้ำ	34
4.5 ภาพหนังสือ โลกจิต โดย แทนไท ประเสริฐกุล	35
4.6 ภาพหนังสือ Open House ฉบับปฏิบัติการปกครองสมอง	36
4.7 ภาพหนังสือจริงตนาการ และภาพประกอบ	37
5.1 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 1	38
5.2 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 2	39
6.1 ภาพแผนภาพแสดงรายละเอียด	40
6.2 ภาพร่าง Logo Concept โดยใช้ชื่อออฟฟิศวิปลาส	41
6.3 ภาพ Sketch ปกหนังสือจาก Concept “Wild Office”	42
6.4 ภาพ Sketch ปกหนังสือจาก Concept “ออฟฟิศวิปลาส” (1)	42
6.5 ภาพ Sketch ปกหนังสือจาก Concept “ออฟฟิศวิปลาส” (2)	42
6.6 ภาพปกหนังสือจาก Concept “ออฟฟิศวิปลาส”	43
6.7 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 11	44
6.8 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 12 และ 13	45
6.9 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 15	46
6.10 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 16 และ 17	47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่		หน้า
6.11	ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 18 และ 19 (1)	48
6.12	ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 18 และ 19 (2)	49
6.13	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 26 และ 27	50
6.14	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 30 และ 31	51
6.15	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 34 และ 35	52
6.16	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 36 และ 37 (1)	53
6.17	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 36 และ 37 (2)	54
6.18	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 44 และ 45	55
6.19	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 46	56
6.20	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 48 และ 49	57
6.21	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 50 และ 51	58
6.22	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 58 และ 59	59
6.23	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 62 และ 63 (1)	60
6.24	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 62 และ 63 (2)	61
6.25	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 72 และ 73	62
6.26	ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 74 และ 75	63
7.1	ภาพโลโก้หนังสือ	64
7.2	ภาพปกหนังสือ	65
7.3	ภาพใบประกาศโฆษณา (1)	66
7.4	ภาพใบประกาศโฆษณา (2)	66
7.5	ภาพแผ่นพับสำหรับโฆษณาหนังสือ	67
7.6	ภาพไปรษณียบัตร	67
7.7	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 12 และ 13	68
7.8	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 14 และ 15	68
7.9	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 16 และ 17	68
7.10	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 16 และ 17	69
7.11	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 26 และ 27	69
7.12	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 28 และ 29	69
7.13	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 30 และ 31	70
7.14	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 32 และ 33	70
7.15	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 34 และ 35	70
7.16	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 36 และ 37	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่		หน้า	
7.17	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 3	หน้า 44 และ 45	71
7.18	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 3	หน้า 48 และ 49	71
7.19	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 3	หน้า 50 และ 51	72
7.20	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 4	หน้า 58 และ 59	72
7.21	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 4	หน้า 60 และ 61	72
7.22	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 4	หน้า 62 และ 63	73
7.23	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 5	หน้า 72 และ 73	73
7.24	ภาพเนื้อหาจากบทที่ 5	หน้า 74 และ 75	73
7.25	ภาพผลงานจริง		74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

การล่องละเมิดทางเพศในที่ทำงาน เป็นภัยคุกคามที่ไม่พึงปรารถนา สร้างความอึดอัดใจและไม่มีผู้ใดเห็นชอบที่จะถูกล่วงละเมิดอย่างไม่เต็มใจ ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวนั้นส่งผลต่อสังคมในหลายๆ ด้าน เช่น สุขภาพจิตของผู้ถูกรกระทำ คุณภาพชีวิต และสภาวะแวดล้อมในที่ทำงานนั้นๆ เป็นต้น ในสังคมไทยเราได้เริ่มตระหนักถึงความรุนแรงของการล่องละเมิดและคุกคามทางเพศมานานนับทศวรรษ แต่กระนั้นเรายังไม่สามารถทำให้ทุกคนในสังคมหันมาใส่ใจ และทำความเข้าใจกับประเด็นนี้ได้

จึงนำมาซึ่งการทำหนังสือภาพประกอบที่ให้ข้อมูล ภายใต้ชื่อ “ออฟฟิศวิปลาส” กล่าวถึงที่มาของประเด็นการล่องละเมิดทางเพศ การป้องกัน สาเหตุของปัญหาที่มาจากระบบ และส่งเสริมการไม่ยอมตกเป็นเหยื่อและให้คำแนะนำข้อมูลหน่วยงานและมูลนิธิให้การช่วยเหลือ โดยนำเสนอผ่านภาพประกอบใช้เทคนิควิธีการใช้อุปกรณ์สำนักงานส่วนหนึ่งร่วมกับภาพประกอบ กลุ่มเป้าหมายคือเหล่าเจ้าหน้าที่พนักงาน และนักศึกษาจบใหม่ที่อยู่ในกลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มทำงาน โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสร้างการเปลี่ยนแปลงและความกล้าหาญให้เกิดขึ้นกับผู้ที่เป็นเหยื่อในสังคม

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 ศึกษารูปแบบของดอกไม้หอมไทย 10 ชนิด เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบกราฟฟิก
- 1.2.2 ศึกษาการออกแบบ Packaging
- 1.2.3 ออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับแบรนด์น้ำอบ น้ำปรุง เครื่องหอม ให้สามารถแสดงถึงเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ของเครื่องหอมตำรับไทย

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1 หนังสือภาพประกอบ โดยใช้เทคนิคภาพประกอบดิจิทัลเพนท์และคอลลาจ โดยหนังสือมีขนาด กว้าง 15 เซนติเมตร สูง 21 เซนติเมตร จำนวน 80 หน้า
- 1.3.2 สิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์
 - 1 ใบประกาศโฆษณา
 - 2 แผ่นพับสำหรับโฆษณาหนังสือ
 - 3 ไปรษณียบัตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1.4.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการวิจัย สัมภาษณ์ บทความ สถิติ จากสื่อและข่าวต่างประเทศและในประเทศ

- 1 การล่องละเมียดทางเพศ
- 2 วัฒนธรรมในที่ทำงาน
- 3 การออกแบบหนังสือภาพประกอบ
- 4 การออกแบบภาพประกอบรวมกับคอลลาจ

1.4.2 วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

- 1 วิเคราะห์แนวทางการออกแบบ
- 2 วางแนวทางการออกแบบการฟฟีก

1.4.3 ออกแบบและพัฒนาแบบร่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ล่วงละเมิดทางเพศในออฟฟิศและขณะทำงาน

2.1 การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

การถูกล่วงละเมิดทางเพศใด ๆ ที่กระทำเรื่องเพศหรือการเฝ้าล้อมทางเพศที่ทำให้บุคคลหนึ่งรู้สึกไม่สบายใจ หวาดกลัวหรือตื่นตระหนก มันเป็นพฤติกรรมที่คนยังไม่ได้ได้รับเชิญหรือได้รับเลือกที่จะทำ

การถูกล่วงละเมิดทางเพศคือการทรยศของความน่าเชื่อถือและการปฏิเสธสิทธิที่แต่ละคนมีที่จะพูดในสิ่งที่เกิดขึ้นกับเธอหรือร่างกายของเธอ การล่วงละเมิดทางเพศคือการละเมิดของสิทธิและอำนาจนั้น การล่วงละเมิดทางเพศนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ในกระทำกับผู้ใหญ่และเด็ก ผู้หญิงและผู้ชาย และผู้คนจากภูมิหลังทั้งหมด

การถูกล่วงละเมิดทางเพศอาจจะเรียกว่าการทารุณกรรมทางเพศหรือความรุนแรงทางเพศ คำที่ใช้ในการอธิบายถึงการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เช่น การข่มขืนกระทำชำเราและการทารุณกรรมทางเพศจะมีทั้งความหมายที่ใช้กันทั่วไป เมื่อนำมาใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวันและความหมายเฉพาะเมื่อนำมาใช้ในการอธิบายถึงการกระทำผิดทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางอาญา ในเว็บไซต์นี้เราจะใช้คำเหล่านี้ในความหมายทั่วไปและให้ข้อมูลโดยทั่วไปเท่านั้น

ถ้าท่านคิดว่าการกระทำผิดทางเพศและท่านต้องการที่จะให้การร้องเรียน ท่านอาจต้องการขอคำแนะนำเพิ่มเติม ท่านอาจทำได้โดยการติดต่อ บริการช่วยเหลือผู้ถูกทำร้ายทางเพศในพื้นที่ของคุณ [เป็นภาษาอังกฤษ] ดำรวจ แพทย์ประจำตัวหรือทนายความเอกชน เวลาอาจจะเป็นปัจจัยสำคัญและบริการเหล่านี้สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและทางเลือกได้

2.1.1 ความหมายของการคุกคามทางเพศ

คือการกระทำใดๆ หรือพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศที่เป็นการบังคับ ใช้อำนาจอันไม่พึงปรารถนา ด้วยวาจา ข้อความ ท่าทาง แสดงด้วยเสียง รูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งของลามกอนาจารเกี่ยวกับเพศ หรือกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน รำคาญ ได้รับความอับอาย หรือว่ารู้ว่าจะถูกเหยียดหยาม และให้หมายรวมถึงการติดตามรังควานหรือการกระทำการใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ โดยเฉพาะจากการสร้างเงื่อนไข ซึ่งมีผลต่อ การจ้างงาน การสรรหา หรือการแต่งตั้ง หรือผลกระทบอื่นใดต่อผู้เสียหายทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 พฤติกรรมที่ไม่พึงปฏิบัติเนื่องจากเข้าข่ายเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในที่ทำงาน

การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวาง ซึ่งไม่สามารถระบุพฤติกรรมได้อย่างครอบคลุมทั้งหมด อย่างไรก็ตามให้ตระหนักว่า การกระทำเกี่ยวกับเรื่องเพศซึ่งผู้ถูกระทำไม่ต้องการ และมีความรู้สึกเดือดร้อนรำคาญ อึดอัด อับอาย ถูกดูถูกเหยียดหยาม ถือว่าเข้าข่ายการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ อาทิเช่น

1 การกระทำทางสายตา

การจ้องมองร่างกายที่สื่อไปในทางเพศ มองซ่อนใต้กระโปรง มองหน้าอกหรือจ้องลงไปทีคอเสื้อ จนทำให้ผู้ถูกมองรู้สึกอึดอัด อับอาย หรือไม่สบายใจ หรือผู้อื่นที่อยู่ในบริเวณดังกล่าว มีความรู้สึกเช่นเดียวกัน เป็นต้น

2 การกระทำด้วยวาจา

2.1 การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง ทรวดทรง และการแต่งกายที่สื่อไปทางเพศ

2.2 การชักชวนให้กระทำการใด ๆ ในที่ลับตา ซึ่งผู้ถูกระทำไม่พึงประสงค์และไม่ต้องการ การพูดเรื่องตลกเกี่ยวกับเพศ

2.3 การเกี่ยวพาราสี พูดจาแทะโลม วิจารณ์ทรวดทรง การพูดลามก การโทรศัพท์ลามก การเรียกผู้หญิงด้วยคำที่สื่อไปทางเพศ จับกลุ่มวิจารณ์พฤติกรรมทางเพศของบุคคลในที่ทำงาน

2.4 การสนทนาเรื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์ การแสดงความเห็นต่ออรสนิยมทางเพศ และการพูดที่สื่อไปในทางเพศ การเล่าเรื่องตลกลามกเรื่องสองแง่สองง่ามในเรื่องเพศ การถามเกี่ยวกับประสบการณ์ ความชื่นชอบในเรื่องเพศ การสร้างเรื่องโกหกหรือการแพร่ข่าวลือเกี่ยวกับชีวิตทางเพศของผู้อื่น

3 การกระทำทางกาย

3.1 การสัมผัสร่างกายของผู้อื่น การลูบคลำ การถูไถร่างกายผู้อื่นอย่างมีนัยทางเพศ การฉวยโอกาสกอดรัด จูบ การหยอกล้อโดยการแตะเนื้อต้องตัว การฉวยโอกาสกอดรัด และการสัมผัสทางกายอื่นใดที่ไม่น่าพึงประสงค์ การดึงคนมานั่งตัก

3.2 การตามตื้อโดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่เล่นด้วย การตั้งใจยื่นใกล้ชิดเกินไป การต้อนเข้ามุมหรือขวางทางเดิน การยกคิ้วหวีตา การผิวปากแบบเชิญชวน การส่งจูบ การเลียริมฝีปาก การทำน้ำลายหก การแสดงพฤติกรรมที่สื่อไปในทางเพศโดยใช้มือหรือการเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น

4 การกระทำอื่น ๆ

4.1 การแสดงรูปภาพ วัตถุ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเพศ รวมทั้งการเปิดภาพโป๊ในที่ทำงานและในคอมพิวเตอร์ของตน

4.2 การแสดงออกที่เกี่ยวกับเพศ เช่น การโชว์ปฏิทินโป๊ การเขียนหรือวาดภาพทางเพศในที่สาธารณะ การใช้สัญลักษณ์ ที่แสดงถึงอวัยวะเพศ หรือการร่วมเพศ การสื่อข้อความ รูปภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญลักษณ์ที่แสดงถึงเรื่องเพศทางอินเทอร์เน็ต เช่น เพชฌัญญา โลโก้ ฯลฯ เป็นต้น

5 การกระทำทางเพศที่มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์

5.1 การให้สัญญาที่จะให้ผลประโยชน์ เช่น ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผลการเรียนทุนการศึกษาดูงาน การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่ง การต่อสัญญาการทำงาน หากผู้ถูกล่วงละเมิดหรือถูกคุกคามยอมมีเพศสัมพันธ์ เช่น ขอให้ไปค้างคืนด้วย ขอให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย หรือขอให้ทำอย่างอื่น ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เป็นต้น

5.2 การข่มขู่ให้เกิดผลในทางลบต่อการจ้างงาน การศึกษา การชมเชยว่าจะทำร้าย การบังคับให้มีการสัมผัสทางเพศ หรือการพยายามกระทำชำเรา หรือกระทำชำเรา

2.1.3 ทศนคติ 'พนักงานหญิง' ต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน

ในปี พ.ศ. 2546 กรุงเทพโพลส์ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้หญิงที่ทำงานในสถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ทำงานอยู่ในเขตปกครองของกรุงเทพมหานคร ได้ตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 1,157 คน

ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 42.2 ระบุว่าเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศ

โดยรูปแบบของการล่วงละเมิดทางเพศโดยวาจานั้นมีหลายรูปแบบ ได้แก่ ผู้หญิงร้อยละ 40.8 เคยถูกวิจารณ์เกี่ยวกับรูปร่างและการแต่งตัวที่สื่อไปในทางลามก ร้อยละ 42.5 เคยได้รับฟังคำพูดสองแง่สองง่ามหรือพูดเรื่องสัปดนหรือพูดเสียดสีเล้าโลมและบางกรณีเคยถูกตามตื้อตามจิบจากบุคคลที่ไม่ชอบ

ในส่วนของการแสดงออกทางกิริยา มากที่สุด คือร้อยละ 35 ระบุว่าเคยถูกมองอย่างกุ่มกิมหรือสื่อไปในทางเพศ รองลงมาถูกจ้องใจให้เห็นภาพโป๊บนโต๊ะทำงานหรือในเครื่องคอมพิวเตอร์และร้อยละ 5.3 เคยถูกแอบดูในห้องน้ำ

สำหรับการล่วงละเมิดโดยการสัมผัส มีทั้งการยืน เดินหรือนั่งใกล้กันเกินความจำเป็นหรือใช้ร่างกายเสียดสี ซึ่งผู้หญิงร้อยละ 39.8 ระบุว่าเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศแบบนี้มาแล้ว ส่วนการแตะเนื้อต้องตัว การจับต้องเสื้อผ้าหรือตามร่างกาย การนวดคอหรือแขน ก็มีไม่น้อย ร้อยละ 30 และร้อยละ 14.9 บอกว่าเคยถูกกอดจูบ หอมแก้ม ตีกัน สะโพกหรือจับหน้าอก

ส่วนคำถามว่าเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลใดบ้าง ร้อยละ 52.3 ระบุว่าเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 14.7 เคยถูกรังแกจากผู้บังคับบัญชา และบางคนเคยถูกล่วงละเมิดจากลูกค้า บุคคลในครอบครัวและผู้ใต้บังคับบัญชา

สาเหตุที่คิดว่าก่อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 25.8 เห็นว่าเกิดจากการแต่งกายที่ล่อแหลมไม่เหมาะสม ร้อยละ 15 ระบุว่าเป็นการผิดปกติของจิตใจ ส่วนคนอื่นๆ คิดว่าเกิดจากความใกล้ชิด อุบัติเหตุส่วนตัวหรือความเจ้าชู้ ลอกเลียนแบบสื่อโฆษณาและความคึกคะนองหรือความสนุก ผู้หญิงทุกคนเมื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศแล้วได้รับผลกระทบทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างร้อยละ 28.4 ชี้ว่าเกิดความกลัว อายุ วิดกกังวล ร้อยละ 15.3 บอกว่าโกรธ เกลียด รำคาญ บางคนบอกว่าขาดความเชื่อมั่น สุขภาพจิตเสีย เกิดความเครียด กัดฟันและบางคนเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีกับผู้ชายไปเลย

นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบกับการทำงานด้วย โดยร้อยละ 25.5 ระบุว่าประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ร้อยละ 23.2 บอกว่าขาดงานและลางานบ่อย รองลงมาบอกว่าสูญเสียกำลังใจในการทำงานและเกิดความตึงเครียด

สุดท้าย วิธีที่จะช่วยแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ร้อยละ 23.2 เห็นว่าควรป้องกันตนเอง ร้อยละ 15.3 แนะนำควรวางตัวให้เหมาะสม อีกร้อยละ 10.8 บอกว่าไม่ควรแต่งกายล่อแหลมไม่เหมาะสม และอื่นๆ เสนอว่าควรมีการอบรมพฤติกรรม ควรมีกฎที่เข้มงวดหรือมีการลงโทษตามกฎหมาย ควรฟ้องผู้บังคับบัญชาและควรโต้ตอบกลับ

2.1.4 สิ่งที่ต้องทำเมื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศ

- 1 ควรแต่งกายให้มิดชิด มีส่วนช่วยฟื้นอันตรายจากสายตาและพฤติกรรมคุกคามทางเพศได้มาก
- 2 แสดงออกทันทีว่า ไม่พอใจในการกระทำของผู้กระทำ และถอยห่างจากการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศนั้น
- 3 ส่งเสียงร้องเพื่อให้ผู้กระทำหยุดการกระทำ และเรียกผู้อื่นช่วย
- 4 บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการบันทึกเสียง บันทึกภาพหรือถ่ายภาพ หรือ ถ่าย video clip (หากทำได้)
- 5 บันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรทันทีที่เหตุการณ์เกิดขึ้น โดยจดบันทึก วัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ คำบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสั้นๆ ชื่อของพยานและ/หรือบุคคลที่สาม ซึ่งถูกกล่าวถึงหรืออยู่ในเหตุการณ์
- 6 แจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นให้บุคคลที่ไว้ใจทราบทันที
- 7 ทหารหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงานหรือเพื่อน และแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บังคับบัญชา บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วยตนเอง โดยอาจให้เพื่อนร่วมงานเป็นที่ปรึกษาหรือร่วมไปเป็นเพื่อนก็ได้
- 8 กรณีผู้ถูกกระทำอายุ/กลัว อาจให้เพื่อนมาแจ้งแทน แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ถูกกระทำ
- 9 ถ้าปฏิเสธอย่างชัดเจนไปแล้วถูกกระทำซ้ำ ๆ อีก ถือว่าเป็นปัญหา ควรปรึกษาผู้ใหญ่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนที่ปัญหาจะลุกลามไปกว่านี้ จากนั้นควรดำเนินการขึ้นเด็ตขาด โดยร้องเรียนไปยังผู้บังคับบัญชาที่อยู่ในระดับสูงเพื่อลงโทษทางวินัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 ผลกระทบจากการคุกคามทางเพศ

การถูกล่วงละเมิดทางเพศ ส่วนใหญ่ผู้ถูกระทำมักเป็นเด็กและผู้หญิง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ ได้ดังนี้

1 ผลกระทบด้านร่างกาย

ผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ร่างกายมักจะได้รับผลกระทบกระเทือน และเกิดอาการบาดเจ็บที่ไม่รุนแรงถึงขั้นรุนแรงมากจากการใช้กำลังขู่เชือด โดยเฉพาะผู้ถูกล่วงละเมิดที่เป็นเด็ก บางรายมีร่างกายที่บอบช้ำเนื่องจากการถูกทำร้าย บางรายอาจจะติดเชื้อจากบาดแผลปัญหาโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ บางรายอาจถูกทำร้ายอย่างรุนแรงจนเสียชีวิต

2 ผลกระทบด้านอารมณ์และจิตใจ

ผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศมักจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และจิตใจ ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวรวมทั้งพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพที่อาจจะกระทบกระเทือนได้ ดังนี้

2.1 เกิดความกลัว ความวิตกกังวลใจ ควบคุมสถานการณ์รอบตัวและรู้สึกช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ขาดความมั่นใจ, มีอารมณ์โกรธ ฉุนเฉียวง่าย และมีความรู้สึกที่ตนเองแตกต่างจากคนอื่น

2.2 รู้สึกอับอาย จนเกิดภาวะเครียดและซึมเศร้า ในบางครั้งรุนแรงถึงขั้นคิดฆ่าตัวตายได้

3 ผลกระทบด้านพฤติกรรมและบุคลิกภาพ

บุคคลที่ภายหลังจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ อาจส่งผลให้มีพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่เปลี่ยนแปลงไป โดยอาจมีการเรียนที่แย่งลง บางคนอาจหนีจากโรงเรียน หนีออกจากบ้าน หรือประชดชีวิตด้วยการหันมาใช้สารเสพติด ขยายบริการทางเพศ ถ้าหากเกิดการถูกล่วงละเมิดทางเพศหรือการทารุณทางเพศเป็นประจำ หรือเป็นระยะเวลาในวัยเด็กทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า เมื่อโตขึ้นพฤติกรรมทางเพศอาจผิดปกติไปด้วย อาจมีแนวโน้มจะเป็นอาชญากร และอาชญากรรมทางเพศได้บางคนอาจกลายเป็นคนที่ลักษณะย่ำแย่ มีพฤติกรรมที่สำสอนทางเพศหรืออาจกลายเป็นคนที่เก็บกดได้ ซึ่งเกิดปัญหาต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

4 ผลกระทบต่อครอบครัวและชีวิตประจำวัน

การที่บุคคลต้องเผชิญปัญหาหรือเหตุการณ์จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อครอบครัวและชีวิตประจำวัน ได้แก่

4.1 ถูกลงไปอยู่ที่อื่น ถ้าพิจารณาว่าบิดา มารดาไม่สามารถดูแลปกป้องได้ หรือถ้าบิดา คนในครอบครัวเป็นผู้กระทำเสียเองจำเป็นต้องแยกผู้ถูกระทำให้พ้นจากครอบครัว

4.2 อาจถูกกล่าวโทษว่าเป็นต้นเหตุของเหตุการณ์ โดยอ้างว่าเป็นผู้ช่วย ยินยอมทำให้เครียด ความอาย รู้สึกเป็นปมต้องย้ายโรงเรียน ลาออกจากงานย้ายที่อยู่ บางครั้งเสียอนาคตซึ่งอาจทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกแยกได้

4.3 ในกรณีที่เกิดการตั้งครรภ์ระหว่างอยู่ในวัยเรียนซึ่งเป็นช่วงที่ไม่พร้อมที่จะมีบุตรจะส่งผลกระทบต่อเด็กในครรภ์โดยครอบครัวต้องแบกรับภาระเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นปัญหาของสังคมตามมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อปี 2558 แอชลีย์ จัดด์ อดีตนางเอกดังกีเคยออกมาให้สัมภาษณ์ว่าเธอเคยถูกลวนลามโดยชายผู้ทรงอิทธิพลคนหนึ่งในวงการบันเทิง แต่ปฏิเสธที่จะบอกว่าเป็นใคร แต่ทว่าตอนนี้ แอชลีย์ได้ยืนยันกับนิตยสาร ไทมส์ว่า ผู้ชายคนนั้นคือ ฮาร์วีย์ ไวน์สไตน์

ทั้งนี้ในข่าวของนิตยสาร ไทมส์ระบุว่า เหตุการณ์ที่ฮาร์วีย์ลวนลามหญิงสาวที่ตกเป็นเหยื่อ มักเกิดขึ้นในห้องพักโรงแรม ซึ่งฮาร์วีย์จะเรียกหญิงสาวให้เข้ามาพบในห้องพัก จากนั้นก็จะพูดขอให้หญิงสาว “นวดตัว” ให้เขาขณะที่เขากำลังเปลือยกายล่อนจ้อนหรือไม่ก็ขอให้ หญิงสาวยินยอมอาบน้ำ หรือเข้าไปอาบน้ำด้วยกัน

อดีตนางเอกดังกี เล่าว่าเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ฮาร์วีย์ ขอให้เธอไปพบกับเขาที่โรงแรมเพนินซูลา เบเวอร์ลี ฮิลล์ จากนั้นเธอก็ถูกเรียกตัวให้เข้าไปพบฮาร์วีย์ในห้องพัก แล้วเขาก็ขอให้เธอ “นวดตัว” ให้เขา หรือจะยินยอมอาบน้ำ ซึ่งแอชลีย์เล่าว่าเธอปฏิเสธคำขอของฮาร์วีย์ทั้งหมด

เว็บไซต์ข่าวบีบีซี รายงานว่า หลังจากนิตยสาร ไทมส์ นำเสนอข่าวนี้ ต่อมาฮาร์วีย์ ได้มีแถลงการณ์ขอโทษต่อพฤติกรรมในอดีตของเขา และขอโทษต่อผู้หญิงที่เคยถูกเขาล่วงเกินว่า “ผมสำนึกแล้วว่าวิธีที่ผมปฏิบัติตัวต่อเพื่อนร่วมงานในอดีตมันได้สร้างความเจ็บปวดอย่างมาก และผมขอโทษจากใจจริงๆ และถึงแม้ผมจะพยายามปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น ผมก็รู้ว่าผมเดินมาไกลไปแล้ว ”

ทั้งนี้ฮาร์วีย์ยังกล่าวในแถลงการณ์ว่า ตอนนี้เขาคิดจะลาพักจากงาน และเข้ารับการรักษาจากนักบำบัด เพื่อที่จะเรียนรู้ตัวเองและกำจัดสิ่งชั่วร้ายในตัวเขา

ข่าวล่วงละเมิดทางเพศในวงการกีฬาทีมชาติ

ข่าวจำคุก 175 ปี หมอเทวดาทีมชาติยิมนาสติกสหรัฐฯ ลวนลามเด็กสาวนักกีฬานับร้อยชีวิต
สำนักข่าวเอพีรายงานวันที่ 25 ม.ค. ถึงผลการตัดสินคดีดิงครีกโครมไปทั่วสหรัฐอเมริกา เมื่อมีนักยิมนาสติกสาวในอดีตกว่า 156 คนเป็นโจทก์และพยานในศาลที่เอาดีนายแลร์รี นาสซาร์ อายุ 54 ปี อดีตแพทย์ประจำทีมชาติสหรัฐฯ ผู้ได้ชื่อว่าเป็นหมอเทวดาที่รักษาอาการบาดเจ็บของนักกีฬามากหลายรุ่น แต่กลับอาศัยตำแหน่งหน้าที่ล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กสาวนับร้อยคน ว่าจำเลยถูกพิพากษาจำคุกในที่สุด เป็นเวลานานถึง 40 – 175 ปี

“เป็นเกียรติและสิทธิพิเศษของดิฉันที่ได้ส่งลงโทษคุณ คุณไม่สมควรจะเดินออกมาจากคุกอีกจากการกระทำที่วางแผนจัดการ หลอกลวง นำรังเกียจเช่นนั้น” ผู้พิพากษาโรสมารี อากีลีนา กล่าวพร้อมชื่นชมเหยื่อที่กล้าเผชิญหน้ากับเรื่องนี้ในฐานะ “พี่น้องที่อยู่รอด” มาได้

คำพิพากษามีขึ้นหลังการไต่สวนคดีที่เปิดโอกาสให้เหยื่อ 156 คนมาอ่านแถลงการณ์ในศาลที่เมืองแลนซิง รัฐมิชิแกน ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา หลายคนอ่านแถลงต่อหน้านายนาซาร์ ผู้เคยล่วงละเมิดหรือกระทำชำเราตนเองอย่างสะเทือนอารมณ์

ส่วนใหญ่ระบุว่า ต้องรู้สึกเจ็บซ้ำใจที่ถูกกระทำโดยบุคคลที่เคยเคารพนับถือ และคิดว่าจะพึ่งพาให้รักษาอาการบาดเจ็บ แต่กลับถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยถูกนายแพทย์รายนี้ใช้มือที่ไม่ได้สวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ข่าวการล่วงละเมิดในประเทศไทย

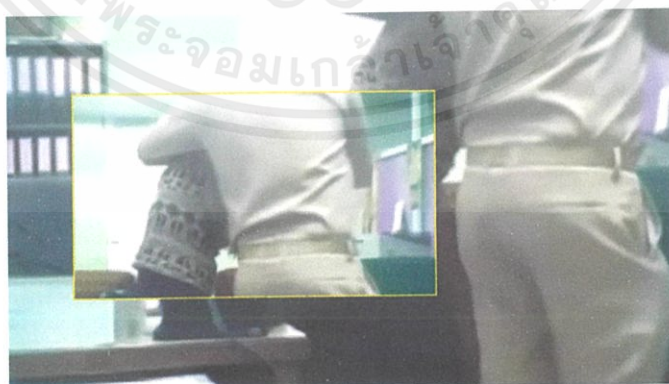
ข่าวในวงการราชการ

คณะอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีมติ “ไล่ออก” ข้าราชการที่นอนลามลูกจ้างสาว นานกว่า 3 ปี

นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวถึงการสอบสวนวินัยร้ายแรง นายอัศม์เดช รัตนวรประเสริฐ อายุ 40 ปี หัวหน้าส่วนของกลุ่มงานภารกิจอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ที่นอนลามลูกจ้างสาว นานกว่า 3 ปี หลังมีการส่งเรื่องเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (อกพ.สธ.) เพื่อพิจารณาโทษว่าที่ประชุมฯ มีมติเป็นเอกฉันท์ เห็นสมควรลงโทษให้ “ไล่ออกจากราชการ”

จากกรณีที่มีการแฉคลิปข้าราชการนอนลามกับลูกจ้างสาวในที่ทำงาน พร้อมขู่ว่าหากขัดขืนจะไม่ต่อสัญญาจ้างงาน เนื่องจากลูกจ้างสาวทำสัญญาแบบปีต่อปี โดยโดนกระทำมานานตั้งแต่ปี 2557 ร้องเรียนไปก็ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง จึงตัดสินใจร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานที่ถูกกระทำคล้ายกัน ติดตั้งกล้องในห้องของหัวหน้างาน จนสามารถบันทึกภาพพฤติกรรมขณะนอนลามไว้ได้

นพ.โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) พร้อมด้วย นพ.เกียรติภูมิ วงศ์รจิต รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยถึงผลการสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวว่า จากการสอบในข้าราชการระดับหัวหน้ากลุ่มงาน ฝ่ายบริหาร อาคาร ตามที่มีการร้องเรียนถึงพฤติกรรมคุกคามทางเพศที่ทำงาน ผู้ถูกกล่าวหาให้การยอมรับว่า มีพฤติกรรมตามที่ถูกกล่าวหาจริง แต่เป็นในเชิงหยอกล้อ ไม่ได้มีเจตนาขู่สาว และไม่ได้มีการคุกคามทางเพศ แต่เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ที่จะกระทำผู้ใต้บังคับบัญชา อีกทั้งในสถานที่ราชการ สวมใส่ชุดข้าราชการ การกระทำเช่นนี้ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอีกอึดลำบากใจ

ภาพที่ 2.3 ปลัดกระทรวงสาธารณสุขนอนลามลูกน้องหญิง

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1122939>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนของการสอบขยายผลผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา ที่มีการตั้งข้อสังเกตข้อ
 ประโยชน์ให้ ทั้งอาจมีการใกล้เคียงคดีความ จากการสอบสวนพบว่า ไม่มีมูลแต่ในส่วนของการเพิก
 เฉย ต่อการให้ความช่วยเหลือลูกจ้างสาวที่ถูกร้องเรียนนั้นก็พบว่า ไม่ได้มีการร้องเรียนโดยตรงแต่ก็
 ทราบเรื่อง แต่ไม่คิดแก้ปัญหา อย่างชัดเจน พฤติการณ์ถือว่า มีมูลกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง
 เห็นควรตั้งคณะกรรมการสอบวินัยไม่ร้ายแรงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น โดยคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง
 และไม่ร้ายแรงนั้น ทางกระทรวง อาจพิจารณาตั้งเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน พร้อมเตรียมทำ
 หนังสือเวียนเรื่องกฎ กพ.ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ.2553 เพื่อ
 เป็นแบบอย่างไม่ให้เกิดกรณีเช่นนี้อีก

ตามที่คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงเสนอมา โดยเห็นว่า เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่าง
 ร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85 (4) แห่ง
 พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ทั้งนี้ การลงโทษไล่ออก จะไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด
 บำนาญใดๆ และหากข้าราชการคนดังกล่าวไม่เห็นด้วย สามารถยื่นเรื่องอุทธรณ์ได้ หรือฟ้องศาล
 ปกครอง

สำหรับกรณีของข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขรายนี้ พบว่ามีพฤติกรรมลวนลามลูกจ้างสาว
 มาตั้งแต่ปี 2557 ซึ่งต่อมา ผู้เสียหายได้บันทึกคลิปเป็นหลักฐาน เข้าแจ้งความต่อตำรวจ (สภ.)
 นนทบุรี จึงนำไปสู่การตั้งคณะกรรมการสอบวินัย ซึ่งในที่สุด ก็มีมติให้ไล่ออกจากราชการ

ข่าวจากวงการรัฐวิสาหกิจ

คลิปข้าราชการพยายามลวนลามลูกน้องสาวในห้องส่วนตัวของที่ทำงาน เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์
 ออกมาเปิดเผยว่า แคหยอกกันเล่น คงไม่มีใครมาทำบดสีแบบนั้น ทางด้านไปรษณีย์ไทยยืนยัน ไม่ได้มี
 คำสั่งให้ฝ่ายหญิงออกจากงาน

บนโลกออนไลน์ได้มีการแพร่ภาพคลิปจากผู้ใช้เฟซบุ๊ก วรรดา วัชรพล ที่ระบุว่า เป็นพฤติกรรม
 ของพนักงานไปรษณีย์บางปลาสร้อย อ.เมืองชลบุรี ที่สวมชุดกากี โดยในคลิปวิดีโอเผยให้เห็น
 ข้าราชการพยายามที่จะเข้าไปกอดและล่วงละเมิดทางเพศ พยายามจับศีรษะพนักงานหญิงที่สวมเสื้อ
 สีชมพู แล้วพยายามจับหน้าอก จนพนักงานหญิงก้มตัวชัดเจน ก่อนที่จะตีกันพนักงานสาวขณะเดิน
 ออกไป

โดยชายที่อยู่ในคลิประบุว่าตนเพียงแคหยอกล้อกับพนักงานคนดังกล่าวตามปกติ ไม่ได้เจตนา
 จะลวนลามแต่อย่างใด เพราะห้องที่เกิดเหตุก็ไม่ได้ปิดประตู ทุกคนสามารถเดินเข้าออกได้ จึงเชื่อว่าน่า
 จะเป็นการกลั่นแกล้งตนเองเนื่องจากในขณะนั้นตนได้รับการหัวหน้าอาจทำให้มีคนไม่พอใจ อีกทั้ง
 พนักงานสาวที่เป็นข่าวซึ่งเป็นลูกจ้างต้องเข้าสอบประเมินเป็นพนักงานแข่งกับลูกจ้างอีก 8 คน แต่
 กลับได้คะแนนมาเป็นอันดับสุดท้ายจึงอาจจะโกรธที่ตนไม่ช่วย

ในขณะที่วันนี้ ทางสำนักงานไปรษณีย์เขต 2 ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาสอบสวนเรื่องดังกล่าว โดยได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียกสอบพนักงานทั้ง 14 คนของสำนักงานไปรษณีย์บางปลาสร้อย รวมทั้งหญิงสาวที่ถูกลวนลาม โดยคาดว่าใช้เวลา 2 วันจึงจะได้ผลสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยคณะกรรมการที่มาสอบสวนยังไม่ขอเปิดเผยข้อมูลใดๆ เพียงแต่บอกว่ายังต้องรอผลการสอบสวนเสียก่อน ทางความคืบหน้าของพนักงานสาวที่ถูกลวนลาม จากการสอบถามเพื่อนพนักงานทราบว่า เธอตัดสินใจจะลาออกในสิ้นเดือนนี้เนื่องจากทนความอับอายไม่ไหว และไม่อยากทำงานกับคู่กรณีอีกต่อไป และที่ผ่านมามีจะถูกลวนลามแบบนี้เป็นประจำ

การลวนลามทางเพศถือเป็นปัญหาใหญ่ที่ยังไม่เคยได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ยังคงเป็นเหมือนปัญหาที่ถูกซุกไว้ใต้พรม และมักจะมีการร้องเรียนเรื่องราวดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง แต่ดูเหมือนว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ก็มักจะหายไปกับกระแสข่าวที่ซาลง

ภาพที่ 2.4 ภาพจากคลิปข่าวการไปรษณีย์พยายาม
ลวนลามลูกน้องสาวในห้องส่วนตัวของที่ทำงาน
ที่มา : <https://highlight.kapook.com/view/125552>

ข่าวในสายการบิน

นักการเมือง นักธุรกิจ คนใหญ่คนโตถูกเปิดโปงถึงการลวนลามอนาจารแอร์โฮสเตสสาวและสจ๊วตหนุ่มการบินไทยสารพัดรูปแบบ เคยแจ้งความแต่เรื่องก็เงียบ มูลนิธิเพื่อนหญิงแนะนำให้การบินไทยติดสัญญาณฉุกเฉินเพื่อขอความช่วยเหลือพร้อมขึ้นบัญชีดำผู้ล่วงละเมิดทางเพศ และให้เข้าอบรมก่อนปล่อยให้ขึ้นเครื่อง

เมื่อวันที่ 27 เม.ย. นางชุตาปณี ชีบายามา นักศึกษาปริญญาโทโครงการสตรีศึกษา สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้สัมภาษณ์ถึงผลการศึกษา “ประสบการณ์คุกคามทางเพศจากการทำงาน กรณีศึกษาลูกเรือของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)” ว่า จากการศึกษาพนักงานต้อนรับหรือแอร์โฮสเตส ของบริษัทการบินไทย 50 คน พบว่า มีการคุกคาม ทางเพศในชั้น ECONOMY CLASS มากที่สุด เช่นลักษณะการสัมผัสร่างกายแบบต่าง ๆ ส่วนชั้น FIRST CLASS และ BUSINESS CLASS ส่วนใหญ่เป็นการลวนลามทางวาจา เช่น การขอแอร์โฮสเตสสาว ๆ มาใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งผู้โดยสารที่กระทำการคุกคามมีทั้งคนทั่วไป คนใหญ่คนโต นักธุรกิจ รวมทั้งนักการเมือง

“นักการเมืองที่ล่วงละเมิดทางเพศเป็นคนที่คนทั่วไปรู้จัก แต่ไม่สามารถเอ่ยชื่อได้ เพราะจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับพนักงาน และบอกไม่ได้ว่าเป็นนักการเมืองในรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน แต่มีการวิจารณ์กันว่านักการเมืองคนนี้เป็นเกย์ จึงไม่ทราบสาเหตุใดจึงมาคุกคามทางเพศลูกเรือผู้หญิง จากรายงานของคุณย์ ข้อมูลข่าวบริษัทการบินไทย เมื่อเดือน ก.พ. 2546-ต.ค. 2547 ได้รับรายงานจากแอร์โฮสเตส ว่าถูกคุกคามทางเพศ อาทิ ใช้วาจาไม่สุภาพ ถูกเนื้อต้องตัว มีท่าทางผิดปกติ ทั้งหมด 16 ราย มีการแจ้งความที่ สน.ดอนเมือง 4 ราย แจ้งกัปตัน 10 ราย และแจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยท่าอากาศยานกรุงเทพ 6 ราย แต่การแจ้งความส่วนใหญ่ไม่นำไปสู่การดำเนินการอะไรมากนัก”
นางชุตตาปณีกล่าว

ด้าน น.ส.สุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง หัวหน้าศูนย์พิทักษ์สิทธิสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง กล่าวว่า การดำเนินการกับผู้โดยสารที่บนเครื่องบิน สามารถทำได้ หากบริษัทการบินไทยใส่ใจผู้ใต้บังคับบัญชาจริง น่าจะมีการติดตั้งระบบสัญญาณไฟฉุกเฉินในการเตือนให้ทราบว่ามีอาการคุกคามทางเพศ เกิดขึ้นบนเครื่องบินบริเวณที่นั่งใด โดยให้พนักงานที่ถูกละเมิดกดสัญญาณไฟส่งสัญญาณ ไปยังกัปตันและพนักงานต้อนรับคนอื่นเข้ามาช่วยได้ เพราะลำพังจะให้พนักงานที่ถูกละเมิดทางเพศเดินไปขอความช่วยเหลือหรือแจ้งกัปตันเองคงลำบาก ซึ่งการติดตั้งสัญญาณเตือนค่าใช้จ่ายคงไม่มากเกินไป

“บริษัทการบินไทยต้องช่วยเหลือพนักงาน ไม่ใช่มองเป็นเรื่องเล็กน้อย ร้องเรียนไปแล้วก็เงียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นลูกค้ำระดับนายพล ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นักการเมืองหรือนักธุรกิจ หากพบการคุกคามทางเพศบนเครื่องบิน การบินไทยควรจัดการกับกลุ่มคนที่มารยาทพรหมเหล่านี้อย่างจริงจัง เมื่อทราบว่าเป็นใคร ก็ควรต้องกักบริเวณและเชิญตัวไปพบกัปตัน หากมีการตรวจสอบพบว่าการละเมิดโดยเจตนาไม่ตี เมื่อเครื่องลงจอดแล้วต้องมีการแจ้งความดำเนินคดี ไม่ใช่เพียงลงบันทึกประจำวันโดยไม่มีการดำเนินหรือเอาผิด” น.ส.สุเพ็ญศรี กล่าวและว่า การบินไทยควรขึ้นบัญชีดำไว้โดยก่อนขึ้นเครื่องน่าจะมีการเชิญคนที่เคยก่อปัญหามาอบรมก่อน อย่างไรก็ตามทราบว่าคุณนอกจากแอร์โฮสเตสจะถูกละเมิดทางเพศแล้ว ยังมีสจ๊วตผู้ชายก็ถูกละเมิดทางเพศเช่นกันแต่ไม่มีการให้ข้อมูลเอาไว้

ภาพที่ 2.5 ภาพพนักงานบริการบนสายการบิน

ที่มา : http://air-hostess-rn.blogspot.com/2016/08/blog-post_11.html

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 กฎหมายคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศในปัจจุบัน

พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน ปี 2551 มาตรา 16 แก้ไขข้อบกพร่องเดิม โดยบัญญัติใหม่ว่า “ห้ามมิให้นายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงานหรือผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกิน คุกคามหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้าง” จะเห็นได้ว่ากฎหมายคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่สามารถแก้ปัญหาประการแรก คือ ขอบเขตการกระทำที่ได้รับความคุ้มครอง กฎหมายใหม่ใช้คำว่า “ล่วงเกิน” “คุกคาม” หรือ “ก่อความเดือดร้อนรำคาญ” ทางเพศ อันเป็นการขยายขอบเขตการคุ้มครองให้มากขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ถ้อยคำตามกฎหมายยังเป็นปัญหาในการแปลความ หากพิจารณาตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542

“ร่างแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน” โดยร่างแนวปฏิบัติฯ ดังกล่าว ได้ให้นิยามคำว่า “การล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศ” ไว้ว่าหมายถึง

“...การกระทำใดๆ หรือพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศที่เป็นการบังคับใช้อำนาจ ที่ไม่พึงปรารถนา ด้วยวาจา ข้อความ ท่าทาง แสดงด้วยเสียง รูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งของลามกอนาจารเกี่ยวกับเพศ หรือการกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญ ได้รับความอับอาย หรือรู้สึกถูกละเมิดหรือเหยียดหยาม และให้หมายรวมถึงการติดตามรังความ หรือการกระทำใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ โดยเฉพาะการสร้างเงื่อนไข ซึ่งมีผลต่อการจ้างงาน การสรรหา หรือการแต่งตั้ง หรือผลกระทบอื่นใดต่อผู้เสียหายทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษา...”

โดยได้กำหนดมาตรการให้หน่วยงานต่างๆ ถ้อยปฏิบัติ 7 ข้อดังนี้

- 1 หน่วยงานต้องมีการจัดทำแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศในการทำงานที่ครอบคลุมบุคลากรทุกคนที่ทำงานในหน่วยงานรวมทั้งผู้ที่มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น นักศึกษา นักศึกษาฝึกงาน ผู้รับจ้าง ฯลฯ โดยให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และยอมรับ รวมทั้งต้องประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกคนในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติ
- 2 หน่วยงานต้องแสดงเจตนารมณ์อย่างจริงจังในการส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างบุคคล เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติต่อกันอย่างให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ตีเน้นการป้องกันปัญหาเป็นพื้นฐานควบคู่กับการปรับเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ
- 3 หน่วยงานต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ และแนวทางในการแก้ไขในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น รวมทั้งกำหนดให้เป็นประเด็นหนึ่งในหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ การจัดสถานที่ทำงานเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ เช่น จัดห้องทำงานที่เปิดเผย โถง มองเห็นกันได้ชัดเจน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4 การแก้ไขและจัดการปัญหาอาจใช้กระบวนการอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร การประนอมข้อพิพาทฯ ฯลฯ เพื่อยุติปัญหา หากกระบวนการไม่เป็นทางการไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จึงจะเข้าสู่กระบวนการทางวินัยตามกฎหมายที่หน่วยงานนั้นถือปฏิบัติอยู่

5 การแก้ไขและจัดการปัญหาต้องดำเนินการอย่างจริงจังโดยทันที และเป็นไปตามเวลาที่กำหนดในแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศในการทำงาน และต้องเป็นความลับ เว้นแต่คู่กรณี ทั้งสองฝ่ายยินดีให้เปิดเผย รวมทั้งให้ความเป็นธรรมต่อทั้งสองฝ่ายเท่าเทียมกัน กรณีที่ขยายเวลาออกไปต้องมีเหตุผลที่ดีพอ

6 กรณีที่มีการร้องเรียนหรือการรายงานเรื่องนี้ให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานสอบข้อเท็จจริง ประกอบด้วย ประธานคณะทำงานที่มีตำแหน่งสูงกว่าคู่กรณีบุคคลจากหน่วยงานต้นสังกัดของคู่กรณี โดยมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าคู่กรณี บุคคลที่มีผลงานด้านการแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศจนเป็นที่ประจักษ์ โดยอาจมีบุคคลที่มีเพศเดียวกับผู้เสียหายไม่น้อยกว่าหนึ่งคน และให้มีบุคคลที่ผู้เสียหายไว้วางใจเข้าร่วมรับฟังในการสอบข้อเท็จจริงได้ หากต้องมีการดำเนินการทางวินัย ขอให้คณะทำงานนำข้อมูลเสนอผู้บริหารประกอบการดำเนินการทางวินัย

7 หน่วยงานต้องติดตามผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศในการทำงานอย่างต่อเนื่องและรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ (สทพ.) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

2.4 วัฒนธรรมและระบบในประเทศไทย

2.4.1 อำนาจนิยม

เป็นรูปแบบการจัตระเบียบทางสังคมซึ่งมีลักษณะของการอ่อนน้อมต่ออำนาจหน้าที่ เป็นกระบวนการสร้างผู้ใต้บังคับบัญชา-ซึ่งควรเชื่อฟังต่อผู้มีอำนาจอย่างไม่ตั้งคำถาม และ กระบวนการจัดช่วงชั้น และกำหนดตำแหน่งของตนในสังคม อำนาจนิยมอยู่กับไทยมาอย่างยาวนานจนฝังรากลึกเข้าไปอยู่ในวัฒนธรรม ระบบนี้พบเห็นได้ทั่วไป ตั้งแต่ภายในบ้านไปจนถึงในการเมือง และเข้ามาอยู่ที่ทำงานทั้งรัฐและเอกชน จนยากที่จะเปลี่ยนแปลง

อำนาจนิยม (อังกฤษ: authoritarianism) เป็นรูปแบบการจัตระเบียบทางสังคมซึ่งมีลักษณะของการอ่อนน้อมต่ออำนาจหน้าที่ ตามปกติมักตรงข้ามกับปัจเจกนิยมและอิสรมนิยม ในทางการเมืองรัฐบาลอำนาจเป็นรัฐบาลซึ่งอำนาจหน้าที่ทางการเมืองกระจุกตัวอยู่กับนักการเมืองกลุ่มเล็ก อำนาจนิยม เป็นระบอบการเมืองที่มีฐานอยู่บนอุดมการณ์ทางการเมืองแบบเผด็จการชนิดที่ผู้ปกครองสามารถใช้อำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเหนือรัฐ หรือกลุ่มคนใดๆ ในการอ้างไว้ซึ่งเป้าหมายสูงสุด คือ การรักษาอำนาจของตน โดยมักจะไม่คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นที่เป็นปฏิปักษ์กับผู้นำ ควบคุมสื่อมวลชน ผูกขาดการใช้อำนาจและจำกัดการตรวจสอบ

กล่าวได้ว่า ระบอบอำนาจนิยมเป็นระบอบการเมืองที่ใช้แพร่หลายมากที่สุดเป็นระยะเวลาที่ยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์การปกครองของมนุษยชาติ ทุกวันนี้ “อำนาจนิยม” เป็นคำที่ถูกใช้ถึงบ่อยครั้งที่สุด เมื่อกล่าวถึงระบอบการปกครองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ลักษณะสำคัญของระบอบอำนาจนิยม คือ การกระทำและการตัดสินใจของผู้ปกครองไม่ถูกจำกัดโดยสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชน ในขณะที่สิทธิ เสรีภาพของประชาชนมีอยู่อย่างจำกัด กล่าวอีกนัยหนึ่ง สิทธิทางการเมืองของประชาชน หากมีอยู่บ้าง ก็จำกัดเต็มที่ ด้วยเหตุที่ผู้ปกครองอำนาจนิยมจะสร้างกฎระเบียบ มาตรการที่เข้มงวด เพื่อจำกัดกิจกรรมของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ในระบอบอำนาจนิยม ประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมมักไม่ได้รับอนุญาตให้แสดงออกทางการเมืองใดๆ ยกเว้น กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ฉะนั้น การต่อสู้ทางการเมืองในรูปแบบการชุมนุมประท้วงและเดินขบวนตามจังหวะและโอกาส จึงแทบจะเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมชนิดเดียวที่ทำได้ ในขณะที่เสรีภาพของสื่อมวลชนและประชาชนที่จะวิพากษ์วิจารณ์และตั้งคำถามต่อระบบการเมืองจะถูกตรวจสอบ หากฝ่าฝืนจะมีมาตรการลงโทษ

อำนาจนิยมมีลักษณะของอำนาจที่เข้มข้นและรวมเข้าสู่ศูนย์กลางอย่างมาก ซึ่งรักษาไว้โดยการปราบปรามทางการเมืองและการกีดกันคู่แข่งที่เป็นไปได้ รัฐบาลอำนาจนิยมใช้พรรคการเมืองและองค์การมวลชนเพื่อระดมคนมารอเป้าหมายของรัฐบาล

อย่างไรก็ตาม ในระบอบอำนาจนิยม ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตประจำวันในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับมิติทางการเมืองได้อย่างปกติ สามารถเลือกประกอบอาชีพ นับถือศาสนา และสังสรรค์หาความสุขได้โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมโดยตรงจากรัฐบาล แต่กระนั้น ในบางประเทศสิทธิและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสรีภาพในการดำเนินชีวิตอาจถูกควบคุมโดยธรรมเนียมปฏิบัติ บรรทัดฐานหรือความเชื่อทางศาสนาที่เข้มงวด ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งหรือคนละส่วนกับอำนาจรัฐในระบบการเมืองก็ได้ ประเทศที่จัดได้ว่าเป็นระบอบอำนาจนิยม เช่น อิหร่าน สหภาพเมียนมาร์ (พม่า–Union of Myanmar) ชาวดิอาระเบียและอินโดนีเซีย ภายใต้ นายพลซูฮาร์โต เป็นต้น

ข้อมูลที่น่าสนใจ คือ ประสบการณ์ทางการเมืองของประเทศในลาตินอเมริกา นำมาสู่คำเรียกขาน “ระบอบราชการอำนาจนิยม” (bureaucratic authoritarianism) ที่ใช้อธิบายประเทศจำนวนหนึ่งที่เคยเป็นประชาธิปไตย แต่เกิดหักเหจนในที่สุดระบอบประชาธิปไตยต้องล่มสลาย และถูกแทนที่ด้วยแนวร่วมระหว่างคณะทหารกับพลเรือนที่ทำการรัฐประหารยึดกุมสถาบันการเมืองที่มาจากกาเลือกตั้ง ชนชั้นนำที่ประกอบด้วย ทหาร ข้าราชการพลเรือน นักเทคนิคระดับสูง (technocrats) ตลอดจนนักธุรกิจชั้นนำดำเนินนโยบายที่เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม แต่ปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย และการเข้ามาแข่งขันในตลาดการเมือง โดยคณะทหารและระบบราชการดังกล่าว แสดงบทบาททางการเมืองในฐานะที่เป็นสถาบัน ไม่ใช่ตัวบุคคล นักวิชาการลาตินอเมริกาวิเคราะห์ว่า ระบอบราชการอำนาจนิยม เป็นผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมทุนนิยมแบบพึ่งพาประเทศที่จัดว่าใช้ระบอบราชการอำนาจนิยม เช่น บราซิล อาร์เจนตินา และ ชิลี

ในยุคปัจจุบันที่ปรากฏมากที่สุดคือ “อำนาจนิยมที่มาจากกาเลือกตั้ง” (electoral authoritarianisms) หรือระบอบอำนาจนิยมที่มีเปลือกนอกฉาบด้วยผู้นำที่มาจากกาเลือกตั้ง ซึ่งปรากฏให้เห็นในหลายประเทศแถบตะวันออกกลาง และแอฟริกาเหนือ ในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน กระบวนการอันสำคัญและจำเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีอาจขาดหายไปได้เสียก็คือ การเลือกตั้ง (election) เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้ประชาชนเจ้าของอำนาจได้แสดงออกซึ่งเจตจำนงเสรีของแต่ละบุคคล ทว่าการเลือกตั้งก็อาจมีใช้ตัวบ่งชี้ถึงความเป็นประชาธิปไตยเสมอไป เพราะระบอบอำนาจนิยมในหลายประเทศได้อาศัยกระบวนการเลือกตั้งมาเป็นเครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมในการปกครอง และการใช้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเพื่อประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง ด้วยการอ้างเสียงสนับสนุนข้างมาก ทำให้เกิดอำนาจนิยมแบบใหม่ที่เรียกว่า อำนาจนิยมที่มาจากกาเลือกตั้ง (electoral authoritarianism) ทำให้เกิดข้อถกเถียงว่า การเลือกตั้งมิได้เท่ากับกาที่มีประชาธิปไตยเสมอไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่ “จำเป็น” แต่อาจไม่ “เพียงพอ” ที่จะแบ่งระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ออกจากระบอบการปกครองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย

เส้นแบ่งใหม่ที่เกิดขึ้นระหว่างการเลือกตั้งของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และระบอบอำนาจนิยมที่แฝงเร้นอยู่ในกรอบประชาธิปไตยตัวแทนจอมปลอม (authoritarianism disguised in the form of representative democracy) จึงอยู่ที่มิติด้านคุณภาพของกาเลือกตั้ง และประสิทธิภาพของกลไกตรวจสอบด้วย กล่าวคือ การเลือกตั้งจะต้องเป็นการเลือกตั้งที่เสรี เที่ยงธรรม และโปร่งใส (free, fair, and transparent election) ที่ปราศจากการแทรกแซงจากปัจจัยภายนอกอื่นๆ อาทิ การซื้อสิทธิ์ขายเสียง การแทรกแซงของคณะทหาร ไม่มีการครอบงำ หรือจำกัดคู่แข่งทางการเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง จึงจะนับได้ว่าเป็นกาเลือกตั้งที่เพียงพอและจำเป็นที่จะนำไปสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบอบเสรีประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง และเมื่อได้ชัยชนะและมีเสียงข้างมากแล้ว หากใช้กลไกเสียงข้างมากบ่อนทำลายกลไกตรวจสอบ ก็อาจนำไปสู่อำนาจนิยมซึ่งเกิดขึ้นภายใต้เผด็จการประชาธิปไตย นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างอำนาจนิยมและประชาธิปไตยที่สำคัญไม่แพ้การเลือกตั้ง คือ การมีหลักนิติธรรมที่ไม่เอนเอียง มีรัฐบาลที่ตรวจสอบได้ และมีกระบวนการยุติธรรมที่เป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงหรืออคติ

2.4.2 ระบบอุปถัมภ์

ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบที่มีคนสองฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งคือผู้ให้ความอุปถัมภ์ และอีกฝ่ายคือผู้รับความอุปถัมภ์ โดยอาจช่วยเหลือเพื่อความก้าวหน้าในด้านตำแหน่งหน้าที่ ทำให้เกิดเป็น “หนี้บุญคุณ” ที่ต้องตอบแทน เมื่อถือเป็นหนี้บุญคุณแล้ว แม้ตอบแทนชดใช้เท่าใดก็ไม่หมดเหมือนกับความเป็นเจ้านายและลูกน้อง แม้เป็นเพียงวันเดียวก็เป็นตลอดไป ทำให้เกิดระบบเจ้านายเก่าลูกน้องเก่าต่างอุปถัมภ์ค้ำชูช่วยเหลือตอบแทนกันมาอย่างต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ การยอมรับความแตกต่างในเรื่องฐานะของบุคคล การเน้นการพึ่งผู้อื่นและการยึดมั่นตัวบุคคล ยังคงมีอิทธิพลต่อการปกครองเรื่อยมา ดังจะเห็นได้ว่าลักษณะเจ้าขุนมูลนายยังคงอยู่ในระบบราชการไทยค่อนข้างมาก ข้าราชการจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกว่าเป็นนายของประชาชน เหมือนดังเช่น มูลนายเป็นนายของพวกไพร่ ทั้งๆ ที่ตามแนวความคิดของระบบบริหารราชการสมัยใหม่ ข้าราชการไม่ได้เป็นนายของประชาชน หากแต่เป็นผู้นำบริการต่างๆ ของรัฐไปสู่ประชาชน ภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ โดยข้าราชการจะได้รับเงินเดือนเป็นผลตอบแทนในการปฏิบัติงาน เงินเดือนเหล่านี้ก็ได้จากภาษีอากรของประชาชน ข้าราชการจึงมีฐานะเป็นผู้รับใช้ประชาชน แต่สิ่งที่เกิดขึ้น ในสังคมไทยกลับกลายเป็นว่า ข้าราชการรู้สึกว่าเป็นนายของประชาชน และทางฝ่ายประชาชนเองก็ยอมรับว่า มีความรู้สึกต่อข้าราชการเหมือนดังเป็นมูลนายของตน มีความกลัวเกรง นอบน้อม และเคารพเชื่อฟังระบบราชการ ข้าราชการจึงมีอิทธิพลในการควบคุมความคิดและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนเหมือนระบบไพร่เคยควบคุมชีวิตและความคิดอ่านของพวกไพร่ในสังคมสมัยเก่า

ส่วนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการผู้ใหญ่กับข้าราชการผู้น้อยภายในระบบราชการก็ได้รับอิทธิพลลักษณะความสัมพันธ์ของระบบไพร่อยู่ไม่น้อย ระบบราชการไทยยังยึดมั่นในความผูกพันกันเป็นเชิงส่วนตัวตามลักษณะความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ มากกว่าจะมีความสัมพันธ์กันเป็นทางการตามกฎระเบียบที่ไว้วางไว้ และมีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติราชการตามคำสั่งของหัวหน้าโดยไม่มีการโต้แย้ง และไม่มีความคิดริเริ่มใดๆ เหมือนเช่นมูลนายระดับล่างปฏิบัติต่อมูลนายระดับสูงในสังคมสมัยเก่า (ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2538: 105)

นอกจากลักษณะเจ้าขุนมูลนายที่ปรากฏอยู่ในระบบราชการแล้ว การอุปถัมภ์ค้ำชูการเน้นการพึ่งผู้อื่น การยึดมั่นในตัวบุคคล ยังคงมีอิทธิพลอยู่มากในสังคมไทย ดังจะเห็นได้ว่า พรรคการเมืองจะเสื่อมหรือจะเจริญรุ่งเรืองก็ขึ้นอยู่กับหัวหน้าพรรคเป็นสำคัญ บุคคลใดแม้ว่าจะมีความสามารถมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงใด หากไม่ได้รับการอุปถัมภ์จากผู้ใหญ่ที่มีอำนาจแล้วก็มีโอกาสน้อยมากที่จะเจริญก้าวหน้า ใน ตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างเต็มที่ ความสามารถในการฝากเนื้อฝากตัวกับผู้ที่มีอำนาจจึงเป็นปัจจัย สำคัญอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากปัจจัยเรื่องการศึกษาต่อการเลื่อนตำแหน่งการงานและการเลื่อน ฐานะในสังคม

นอกจากนั้น ขนชั้นนำทางการเมืองและขนชั้นนำทางเศรษฐกิจ ก็มีความสัมพันธ์กันในรูปของ การแลกเปลี่ยนประสานผลประโยชน์ ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ ขนชั้นนำทางการเมืองจะให้ ความคุ้มครองช่วยเหลือแก่กิจการทางด้านธุรกิจของขนชั้นนำทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันขนชั้นนำ ทางเศรษฐกิจก็จะให้ผลตอบแทนแก่ขนชั้นนำทางการเมืองในรูปของเงินตรา ความสัมพันธ์แบบ อุปถัมภ์จึงยังคงมีอยู่ท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าของสังคมสมัยใหม่ เพียงแต่รูปแบบความสัมพันธ์ ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ที่มีอยู่เหมือนว่าจะเน้นค่านิยมในเรื่องของ “การให้” เพื่อ “แลกเปลี่ยน” เป็นหลัก ส่วนค่านิยมเรื่อง “กตัญญูทดแทน” นั้นดูเหมือนว่าจะลดน้อยลงไปกว่าในสังคมสมัย เก่ามาก (ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, 2538: 108)

ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ คือ

- 1 ระบบอุปถัมภ์ในหมู่ญาติ นับว่าเป็นระบบที่เก่าแก่มากระบบหนึ่งในสังคมไทย ตามวัฒนธรรมความสัมพันธ์ระหว่างญาติอาวุโส (พี่ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย) กับญาติผู้น้อง (น้อง ลูก หลาน เหลน) เป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์อย่างชัดเจน และน่าจะเป็นระบบที่คงทนถาวรที่สุดด้วย
- 2 ระบบอุปถัมภ์ในหมู่มิตรสหาย ความเป็นเพื่อนในสังคมไทยปรากฏออกมาได้ หลายรูปแบบ เช่น เพื่อนเล่น เพื่อนร่วมรุ่น เพื่อนร่วมชั้น เพื่อนสถานศึกษา และเพื่อนตาย เป็นต้น ความคาดหวังระหว่างเพื่อนมีความลึกซึ้งและมากกว่าบางสังคม เพื่อนในสังคมไทยคาดหวังต่อกันและ กันมากกว่า ความเป็นเพื่อนแท้จึงมักจะวัดกันได้ด้วยพฤติกรรมการช่วย เหลือเกื้อกูลกัน หรือการที่ เพื่อนซึ่งมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงกว่าให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนผู้ด้อยฐานะอย่างสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์อันที่เพื่อนก็จะแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นจนถึงขั้นกลายเป็นญาติสนิทกันก็ได้ เพื่อนผู้ที่ได้รับความ อุปถัมภ์ทางด้านวัตถุก็จะตอบแทนด้วยความจงรักภักดี การรู้จักบุญคุณ คอยป้องกันเพื่อนผู้ให้ความ อุปถัมภ์ด้วยวิธีการต่างๆ ตามสติปัญญา และความสามารถที่ตนมีอยู่ การตอบแทนบุญคุณบางครั้งก็ แสดงออกด้วยการนำสิ่งเล็กๆ น้อยๆ มาให้ในโอกาสอันควร
- 3 ระบบอุปถัมภ์ในองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือของเอกชนก็ตาม มักจะ ถูกมองในแง่ลบอยู่ตลอดเวลาว่า ระบบอุปถัมภ์ทำให้ระบบบริหารขาดประสิทธิภาพ ซึ่งก็มีส่วนจริงอยู่ บ้าง การใช้ระบบอุปถัมภ์มากเกินไปก็อาจจะทำให้เกิดความระส่ำระสาย เกิดการเสียขวัญกำลังใจใน การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอยู่นอกวงอุปถัมภ์ได้เช่นกัน
- 4 ระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพ เป็นระบบอุปถัมภ์ที่น่าจะมีลักษณะคงทนน้อยกว่า แบบอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้ว แต่ลักษณะอื่นๆ ของระบบอุปถัมภ์ก็ยังมีครบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการ ปฏิบัติต่างตอบแทน ความสูงศักดิ์ของผู้อุปถัมภ์และความจงรักภักดีของผู้รับอุปถัมภ์ สำหรับสังคม ไทย ระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพหรือข้ามอาชีพนี้ อาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้าราชการ พ่อค้า กับกลุ่มนักการเมือง ชาวไร่ ชาวนา การอุปถัมภ์ระหว่างข้าราชการและพ่อค้าเป็นไปในรูปของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ต่างกันมากกว่า คือว่าฝ่ายราชการจะอำนวยความสะดวกประโยชน์ให้แก่พ่อค้า นักธุรกิจ ซึ่งจะเป็นฝ่ายทดแทนบุญคุณหรือตอบแทนด้วยการให้เงินทองหรือทรัพย์สินมีค่าอย่างอื่น

นิตี เอียวศรีวงศ์เสนอแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยให้ผู้ที่มีหน้าที่บริหารประเทศตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของระบบโลกที่จะส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมไทย โดยให้การคาดการณ์หรือแนวโน้มในอนาคตไว้ ดังนี้

1 การผลิตในภาคเกษตรกรรมจะเป็นการผลิตที่ใช้ทุนเข้มข้นยิ่งขึ้น และการปรับตัวเข้าสู่ระบบใหม่นี้ พวกที่มีทุนเดิมจะปรับตัวได้ง่ายกว่าชาวนารายเล็ก ซึ่งประสบปัญหา มากกว่าคนที่ปรับตัวไม่สำเร็จ จะต้องกลายเป็นแรงงานรับจ้างในภาคเกษตร หรือออกจากภาคเกษตรไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป

2 การอพยพเข้าสู่เมืองจะมีมากขึ้นโดยลำดับ เนื่องจากความล่มสลายของเกษตรประเพณี ปัญหาคือ เมืองจะสามารถดูดซับผู้อพยพใหม่อย่างมีคุณภาพดีเพียงใด

3 ผลในทางการเมือง คือ ระบบการเมืองจะใช้ระบบพรรคการเมือง มีสมาชิกพรรคการเมืองเป็นตัวแทน และมีลักษณะของระบบอุปถัมภ์มากขึ้น การเมืองในลักษณะเช่นนี้จะไม่มีพลังเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการปฏิรูปของระบบได้

ความผันแปรของระบบอุปถัมภ์ เนื่องมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นแบบสมัยใหม่ ทำให้ชาวบ้านชนบทต้องพึ่งพาผู้คนต่างๆ หลากหลายมากขึ้น ดังนั้นในชนบทจึงมีการอุปถัมภ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ผลจากการเปลี่ยนแปลงทำให้กลุ่มอุปถัมภ์ผันแปรไป คือ การที่จะต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์หลายๆ คน และความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายจะไม่ลึกซึ้งถาวรเหมือนสมัยก่อน เพราะความสัมพันธ์ที่ผูกพันด้วยวัตถุ อำนาจ หรืออิทธิพลมากกว่าจิตใจ

จากการศึกษาระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยสามารถสรุปได้ดังนี้

1 ความสัมพันธ์ตามระบบอุปถัมภ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ถูกคุกคามอย่างรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจากกระบวนการพัฒนา

2 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีลักษณะหลายด้าน (More Differentiation) การเกิดทรัพยากรใหม่ๆ ทำให้ผู้นำท้องถิ่นสร้างระบบอุปถัมภ์ของตนขึ้นมา ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์สมัยใหม่จะมีลักษณะเฉพาะด้านมากขึ้น เช่น ผู้อุปถัมภ์แต่ละคนจะมีอิทธิพลเฉพาะด้าน ซึ่งอาจมีอิทธิพลทางการเมือง หรือการฝากเข้าทำงาน อิทธิพลในระบบราชการ ฯลฯ

3 ระบบอุปถัมภ์ใหม่ๆ ไม่ค่อยจะมีลักษณะถาวร มีลักษณะการตักตวงการใช้ผลประโยชน์จากความสัมพันธ์ในช่วงสั้นๆ มากขึ้น มีความสัมพันธ์ทางจิตใจน้อยลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4 ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์แบบใหม่มีลักษณะเชิงเฉพาะด้าน มักจะมาจากภายนอกชุมชน ทำให้ไม่เกิดความผูกพันทางจิตใจ หรืออารมณ์ความรู้สึกมากนัก การแลกเปลี่ยนเชิงวัตถุ หรือการใช้สอย (Instrumental Exchange) เป็นหลัก

5 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น ทำให้มีการขยายตัวของเมือง และของประชาชน บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้โดยอิสระ หรือไม่ค่อยผูกพันกับระบบอุปถัมภ์มากขึ้น การมีอยู่ของระบบอุปถัมภ์ในสังคมใหม่ที่พยายามพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยจะเป็นการซ้ำซ้อนของสองค่านิยมซึ่งมีลักษณะที่ขัดแย้งกัน ดังนั้น หากสังคมมีการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงมากขึ้น ระบบอุปถัมภ์ที่มีก็ย่อมจะลดลงไปด้วย

กล่าวโดยสรุป ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบหนึ่งที่มีความเป็นมาและพัฒนาการมาอย่างยาวนานร่วมกับสังคมไทยมาตั้งแต่เริ่มแรก โดยเป็นระบบความสัมพันธ์ของคน 2 ฝ่าย ซึ่งมีความไม่เท่าเทียมกัน ฝ่ายที่อยู่เหนือกว่า คือ มีทรัพยากรมากกว่า หรือสูงศักดิ์ มีอำนาจมากกว่า จะอยู่ในฐานะอุปถัมภ์ ฝ่ายที่อยู่ต่ำกว่าคือ ผู้ที่มีทรัพยากรน้อยกว่า หรือมีอำนาจน้อยกว่าจะเป็นผู้ใ้อุปถัมภ์ ต่างฝ่ายต่างมีการแสวงหาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันในลักษณะต่างตอบแทน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของคนทั้ง 2 ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ดำรงอยู่ได้ไม่ใช่เพียงเพราะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์เท่านั้น แต่ต้องมีอุดมการณ์ที่ช่วยจรรโลงความสัมพันธ์อย่างนี้เอาไว้ ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยเริ่มมีขึ้นในระบบสังคมและแพร่กระจายไปสู่ระบบการเมือง ผ่านทางชนชั้นทางการเมืองและชนชั้นนำทางเศรษฐกิจ โดยเป็นการอุปถัมภ์ระหว่างชนชั้นนำทางการเมืองด้วยกัน หรือระหว่างชนชั้นนำทางเศรษฐกิจด้วยกัน แต่ใน ระยะเวลาหลังนี้จะเห็นได้ว่า มีการพัฒนาของระบบอุปถัมภ์ โดยเป็นการอุปถัมภ์ระหว่างกลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองกับชนชั้นนำทางเศรษฐกิจด้วย

2.4.3 ระบบชายเป็นใหญ่

วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่นับเป็นปัญหาโครงสร้างเชิงอำนาจ การถูกปลุกฝังมาว่า ผู้ชายแข็งแรงกว่า ผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว ผู้ชายเป็นผู้นำชุมชน ผู้นำประเทศ ผู้ชายดื่มสุราเคล้านารี ส่วนผู้หญิงจะต้องอยู่กับบ้าน ทำงานบ้าน ดูแลครอบครัว ทำตัวเป็นภรรยาที่ดี ฯลฯ ทำให้ผู้ชายรู้สึกที่ตัวเองมีอำนาจเหนือผู้หญิง และแน่นอนว่าส่งผลกระทบต่อผู้หญิง เช่น การดื่มสุราที่เป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงและการลวนลามทางเพศต่อผู้หญิง ผู้ชายที่รู้สึกว่าการมีภรรยาหลายคนไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะผู้หญิงต้องมีหน้าที่ดูแลผู้ชาย แต่หากผู้หญิงมีบ้างก็จะถูกเหยียดหยามจากสังคมทันที ผู้หญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศ สังคมก็จะมองว่าเพราะผู้หญิงแต่ตัวล่อแหลม หรือเดินในที่เปลี่ยว ไร้ระมัดระวังตัวเอง

สังคมแบบชายเป็นใหญ่คือสังคมที่มีโครงสร้างทางเพศที่กำหนดให้สถานภาพและตำแหน่งของเพศชายเหนือเพศหญิงและให้คุณค่าความเป็นชายมากกว่าความเป็นหญิง เครื่องมือสำคัญของการดำรงและถ่ายทอดวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ คือ ระบบความเป็นเพศ (gender systems) ที่กำหนดและหล่อหลอมบทบาทหน้าที่ อำนาจ สถานภาพ คุณค่าและความสัมพันธ์ทางเพศที่แตกต่างและไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงและเพศชาย รวมถึงร่างกายของผู้หญิงและร่างกายผู้ชาย ผ่านสถาบันต่าง ๆ ในสังคม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรมประเพณี ศาสนา ระบบการศึกษา สื่อมวลชนและสื่อพื้นบ้าน ศิลปะ งานบันเทิงและโฆษณา ระบบสาธารณสุข ระบบการเมืองการปกครอง ฯลฯ ที่ทำหน้าที่ฝึกฝนและหล่อหลอมเกลาประชากรหญิงชายอย่างสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ระบบเพศนี้ทำการผลิตซ้ำและหนุนเสริมให้วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่มีความมั่นคงแข็งแกร่ง จนทำให้คนทั่วไปมองเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และแม้ว่าในทศวรรษนี้ที่สภาพเศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรม จะทำให้ผู้หญิงบางคนบางกลุ่มในสังคมไทยสามารถเลื่อนสถานะไปสู่ตำแหน่งหน้าที่ผู้นำมีสถานภาพสูงขึ้น และสามารถเข้าสู่ผู้อำนวยการในระบบต่าง ๆ ของสังคม แต่นั่นก็เป็นเพียงปรากฏการณ์เฉพาะของบุคคลหรือกลุ่มผู้หญิงจำนวนหนึ่งที่มีช่องทางเข้าถึงสถานภาพ อำนาจและพื้นที่ดังกล่าวในบางสถาบัน เช่น องค์กรธุรกิจ แต่การเข้าถึงนั้นมักไม่ได้มาจากความเป็นเพศ แต่อาศัยระดับการศึกษา แหล่งอำนาจของชาติตระกูล สถานภาพของคู่สมรส อำนาจทางเศรษฐกิจ หรือความสามารถส่วนตัวด้านอื่น ๆ เป็นฐาน ปรากฏการณ์เช่นนี้อาจไม่ใช่หลักฐานยืนยันว่าได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในระบบหรือในระดับโครงสร้างของสังคมไทย และหากเราสังเกตดูจากสถานการณ์ความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติทางเพศที่ยังคงดำรงอยู่ในสังคมหรือมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เราจะเห็นว่าสภาพปัญหาเหล่านี้เป็นหลักฐานยืนยันว่าโครงสร้างของสถาบันต่าง ๆ ในสังคมไทยยังคงมีลักษณะแบบชายเป็นใหญ่ หรือถูกครอบงำหรือควบคุมโดยผู้ชายอย่างเข้มข้น

มีการกล่าวกันว่าวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่นี้เองที่เป็นสาเหตุของการกดขี่รูปแบบอื่น ๆ ในสังคม เช่น การกดขี่ทางชนชั้น สีผิว และชาติพันธุ์ และเป็นต้นเหตุของสงคราม เพราะหากผู้ชายซึ่งเป็นประชากรครึ่งหนึ่งของสังคมมนุษย์ถูกหล่อหลอมให้เรียนรู้ที่จะครอบงำ ควบคุม แสวงหาประโยชน์ไม่ไว้ใจ ไม่รับฟังความคิดเห็น ไม่เคารพผู้หญิงที่เป็นภรรยา แม่ พี่สาว น้องสาว หรือลูกสาวของตนเอง ก็เป็นการง่ายมากที่พวกเขาจะพยายามควบคุมและแสวงหาประโยชน์จากผู้หญิงคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ญาติ และจากผู้ชายคนอื่น ๆ ที่มีแหล่งอำนาจน้อยกว่าตน วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ยังได้หล่อหลอมผู้หญิงจำนวนมากให้ยอมรับและสยบยอมกับการถูกควบคุม ครอบครอง และเชื่อว่าความเป็นเพศหญิงมีค่าด้อยกว่าเพศชาย ดังนั้น หากมนุษย์เราเรียนรู้ที่จะยอมรับความไม่เท่าเทียมทางเพศภายในครอบครัวตั้งแต่เล็ก ๆ ย่อมเป็นฐานให้เกิดยอมรับ สยบยอมและให้ความร่วมมือกับความไม่เท่าเทียมรูปแบบอื่น ๆ ที่ปรากฏนอกบ้านและในสังคมระดับใหญ่ความเป็นเพศหรือเพศภาวะ (Gender)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ภาพประกอบเทคนิคดิจิทัลเพนท์และคอลลาจ

3.1 ภาพประกอบ

ภาพประกอบมีความสำคัญต่อมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ เพราะตัวหนังสือที่มนุษย์ใช้ทุกวันนี้ มีวิวัฒนาการมาจากภาพเขียน ซึ่งสันนิษฐานว่ามนุษย์เขียนภาพต่างๆ ไว้ตามฝาผนังถ้ำเพื่อบูชาพระเจ้า หรือเพื่อบันทึกเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญ ภาพเขียนโดยคนโบราณนี้เขียนด้วยถ่านสีดำและสีธรรมชาติ ต่างๆ และใช้กระดูกเป็นอุปกรณ์ขูดขีดลงบนหิน ภาพเขียนในยุคแรกๆ ของมนุษย์จะเขียนโดย ถ่ายทอดเรื่องราวจากสิ่งรอบตัวที่ตนมีประสบการณ์ใกล้ชิด เช่น ภาพสัตว์ก็จะเขียนส่วนต่างๆ เช่น ภาพหัวสัตว์ ขาสัตว์ ต่อมารู้จักเขียนสัตว์ทั้งตัวและเขียนให้อยู่ในลักษณะที่มีกิริยาอาการต่างๆ ถัดมา จึงพัฒนามาเขียนภาพคน โดยจะเขียนจากส่วนต่างๆ ของร่างกายเป็นส่วนๆ ก่อน เช่น ศีรษะ ใบหน้า แล้วจึงเขียนภาพคนทั้งตัวแต่จะเขียน ในลักษณะท่าทางนิ่งๆ ก่อนจึงค่อยพัฒนาให้เป็นภาพใน อากัปกริยาต่างๆ เพื่อจะบอกเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากหลักฐานภาพเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า มนุษย์ยุคแรกๆ จะใช้ภาพเป็นสื่อในการบันทึกเรื่องราวหรือบอกเล่าเรื่องราวให้ผู้อื่นรับทราบ ดังนั้น ภาพประกอบทั้งภาพวาดและภาพถ่ายต่างก็ใช้เพื่อสื่อความหมาย เช่นเดียวกับตัวอักษร การได้มองเห็นภาพจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องใช้เวลาตีความหรือทำความเข้าใจ นอกจากนี้ภาพ ยังถือว่าเป็นภาษาสากล แม้คนไม่รู้หนังสือก็สามารถเข้าใจได้

ภาพที่ 3.1 ภาพ Little princesses and little scientists โดย Iza Dudzik

ที่มา <https://www.behance.net/gallery/64160303/Illustration-for-hellozdrowie>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การคอลลาจ

ภาพปะติด หรือ คอลลาจ (Collage) เป็นคำในภาษาฝรั่งเศส (Coller) หมายถึงการใช้การในการทำงานศิลปะด้วยเทคนิคต่างๆ โดยการเรียบเรียงภาพเก่าที่มีอยู่เข้ากับการใช้วัสดุใหม่ๆ ประกอบกันเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ หรือลดทอนความหมายเดิมที่มีอยู่

มีการตั้งข้อสงสัยว่า งานคอลลาจนั้น มีความเป็นศิลปะน้อยกว่างานวาดและงานปั้น แต่อย่างไรก็ดี วิธีการทางศิลปะนี้ก็มีบทบาทในฐานะวิธีการใหม่ของวงการศิลปะในศตวรรษที่ 20 จุดเริ่มต้นของงานคอลลาจ คือการที่ พาโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso) และ จอร์จ บราก (Georges Braque) ได้เปลี่ยนรากฐานโลกของภาพวาดอย่างสิ้นเชิงด้วยการทำภาพแบบคิวบิสม์ (Cubism) โดยเริ่มมีการใช้วัสดุอื่นนอกจากสีมาใช้ในชิ้นงาน อาทิ กระดาษปรีฟ ภาพพิมพ์ ตัวหนังสือ แสตมป์ เศษผ้า หรือแม้แต่กระดาษที่ถูกทาสีลงไปแล้วปะติดลงบนชิ้นงานอีกที และงานคอลลาจนี้เองที่ให้เกิดมุมมองแบบสามมิติ จากความแบนราบสองมิติเดิมของผ้าใบ และได้เปลี่ยนแปลงการวาดภาพแบบเดิมๆ ที่มีมาหลายร้อยปีของตะวันตก

ภาพที่ 3.2 ภาพคอลลาจ Collage Triptych of Women โดย Sebastian Onufszak
ที่มา : create.adobe.com

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง งานคอลลาจได้สร้างชื่อให้กับ ริชาร์ด แฮมิลตัน (Richard Hamilton) ผู้บุกเบิกศิลปะแนวพ็อพอาร์ต (Pop Art) ผลงานชิ้นเอกของเขาที่ชื่อว่า 'Just what is it that makes today's homes so different, so appealing?' ที่ได้รวบรวมเอาภาพจากสื่อโฆษณาต่างๆ มาปะติดปะต่อเข้าด้วยกัน เทคนิคนี้เรียกอีกอย่างว่า Photomontage ไม่ใช่แค่ฝั่งยุโรปที่กระบวนกรทางศิลปะที่จริงจังและยึดถือกันมานานต้องเสียกระบวน ในฝั่งอเมริกา โรเบิร์ต โรเซนเบิร์ก (Robert Rauschenberg) ได้ใช้เทคนิคคอลลาจเข้ากับวัสดุแปลกประหลาดต่างๆ เข้าด้วยกันในชิ้นงาน 'Canyon' โดยรวบรวมเอาวัสดุที่คาดไม่ถึงอย่าง ผ้าใบ กระดุม กระจก หมอน หลอดสี หรือแม้กระทั่งนกอินทรียีสต์ฟัท มารวมกันไว้ในชิ้นงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอลลาจกลายเป็นเครื่องมือหลักของศิลปินหัวก้าวหน้าโดยตลอด ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 ศิลปินเริ่มเลือกประเด็นพุดผ่านงานคอลลาจที่ใหญ่ขึ้น เช่น เชื้อชาติ ชนชั้น และการเมือง อีกทั้งแนวคิดของคอลลาจก็ถูกนำมาเป็นต้นทางของศิลปะดาดา (Dada) ในแง่ของการเอาวัสดุในชีวิตประจำวันมาจัดวางหรือตัดปะเพื่อให้เกิดบริบทและความหมายใหม่ขึ้นมา

ทุกวันนี้ งานคอลลาจได้รับการยอมรับว่าเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่า เพราะทำให้ศิลปินมีอิสระในการนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบใดก็ได้โดยไม่ต้องยึดติดอยู่กับวัสดุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง คอลลาจไม่ได้มีสไตล์หรือแนวทางที่ตายตัว ในขณะที่งานศิลปะแขนงอื่นๆ มักถูกควบคุมด้วยเทคนิคหรือวัสดุ คอลลาจจึงเป็นวิธีการที่ดีสำหรับทั้งศิลปินและผู้เริ่มต้นทำงานศิลปะ ที่ไม่จำเป็นต้องสั่งสมประสบการณ์ หากแต่ใช้แค่เพียงความต้องการที่จะทดลองสิ่งใหม่ให้ตรงตามความคิดและทัศนคติของตัวเอง

3.1.2 ตัวอย่างเทคนิคการสร้างภาพคอลลาจในสไตล์ต่างๆ

1 ภาพคอลลาจสไตล์รูปล้ำรวมกับลายเส้นและกราฟิก

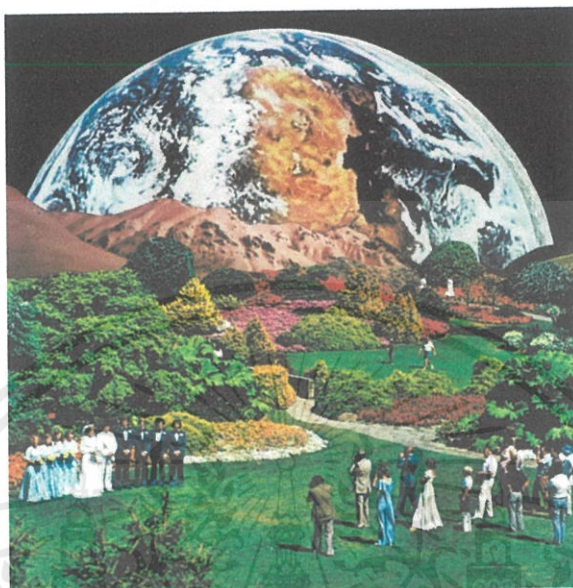

ภาพที่ 3.3 Deconstructing Frida Collage โดย LOUI JOVER

ที่มา : <https://www.saatchiart.com>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 ภาพคอลลาจสไตล์รูปถ่ายรวมกับรูปถ่าย

ภาพที่ 3.4 The surreal genius of Hugo Barros' handcrafted collages
ที่มา : <https://www.theverge.com/2013/8/13/4616878/hugo-barros-collage>

3 ภาพคอลลาจแบบตัดแปะด้วยเศษกระดาษ

ภาพที่ 3.5 Pretty Bird 13065

ที่มา : <http://nancystandlee.blogspot.com/2013/09/torn-paper-collage-pretty-bird-13065.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ดิจิตอลเพนท์

ในปัจจุบัน เราเคยได้ยินคำว่า “ดิจิทัล” กันอย่างแพร่หลายทั่วไปที่สร้างความเข้าใจให้กับระบบที่แตกต่างจากอดีต โดยใช้ตัวเลขเป็นตัวสื่อสารข้อมูลที่มนุษย์ได้พัฒนาสู่การนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ส่วนคำว่า “อาร์ต” หรือ “ศิลปะ” คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น มีคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ ที่ใช้สื่อในการแสดงออกได้หลากหลายเทคนิค อย่างไรก็ตาม สามารถกล่าวได้ว่าดิจิทัลอาร์ต คือ สื่อศิลปะที่มีปฏิสัมพันธ์ เข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง โยกย้ายถ่ายเทถึงกันได้ และ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย

การวาดภาพดิจิตอลเป็นรูปแบบศิลปะที่เพิ่งมีในยุคใหม่ ที่ยังคงรูปแบบและเทคนิคการวาดภาพแบบดั้งเดิม เช่น สีน้ำ สีน้ำมัน สีฝุ่น ฯลฯ เพียงแต่ใช้เครื่องมือดิจิทัลโดยใช้คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต ปากกาสไตลัส และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เดิมทีการวาดภาพแบบดั้งเดิมคือการวาดโดยใช้ฝีมือและเครื่องมือศิลปะจริงวาดลงบนวัตถุ ซึ่งตรงข้ามกับแบบดิจิทัล และดิจิตอลเพนท์แตกต่างจากงานดิจิตอลอาร์ต รูปแบบอื่นๆ โดยซึ่งเป็นศิลปะที่สร้างขึ้นโดยการเข้ารหัสของคอมพิวเตอร์ (ไม่นับรวมถึงการแสดงผลบนคอมพิวเตอร์จากแบบจำลอง) ศิลปินใช้เทคนิคการวาดภาพเพื่อสร้างภาพดิจิตอลโดยตรงบนคอมพิวเตอร์ โปรแกรมวาดภาพดิจิตอลต่างๆ ได้พยายามเลียนแบบการใช้สื่อของจริงผ่านบรัชและเอฟเฟกซ์สี หัวแปรงต่างๆ ที่อยู่ในโปรแกรมเป็นแปรงที่ปรับแต่งเพื่อลอกเลียนสีแปรงแบบดั้งเดิมเช่น สีน้ำมัน สีอะคริลิก สีชอล์ก ถ่านชาร์โคล ปากกา หรือแม้กระทั่งเทคนิค airbrush และโปรแกรมดิจิทัลยังคงไว้ซึ่งผลงานที่เหมือนกับสีแบบดั้งเดิมจริงๆ เช่น ดิจิตอลเพนท์ ‘สีน้ำ’ ในโปรแกรมวาดภาพดิจิตอลส่วนใหญ่ผู้ใช้สามารถสร้างและปรับแต่งสไตล์แปรงของตนเองโดยใช้การผสมผสานระหว่าง texture และ shape และความสามารถนี้เป็นสิ่งที่เชื่อมช่องว่างระหว่างการวาดภาพแบบดั้งเดิมกับการวาดภาพแบบดิจิทัล

ภาพที่ 3.6 ภาพดิจิตอลเพนท์ โดย Tim Kaminski

ที่มา : <https://www.scad.edu/academics/programs/illustration>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในยุคนี้เป็นยุครุ่งเรืองของการใช้วาดภาพดิจิทัลเพื่อผลิตผลงานศิลปะ เป็นที่นิยมมากที่สุดในการออกแบบ conceptual art สำหรับภาพยนตร์โทรทัศน์และวิดีโอเกม โปรแกรมวาดภาพดิจิทัล เช่น Corel Painter, Adobe Photoshop, ArtRage, GIMP, Krita และ openCanvas ทำให้ศิลปินมีความรู้สึกเหมือนได้วาดภาพ(แบบดั้งเดิม)จริงๆ เช่นภายในโปรแกรมมีกระดาษ เครื่องมือวาดภาพ งานสีผสม และตัวเลือกสีต่างๆ

การวาดภาพดิจิทัลมีหลากหลายแขนงทางศิลปะตั้งแต่อิมเพรสชันนิส ภาพเสมือนจริงและสีน้ำ แต่การวาดภาพดิจิทัลก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ในขณะที่การวาดภาพดิจิทัลช่วยให้ศิลปินสามารถทำงานได้อย่างง่ายดาย เป็นระเบียบและไม่ต้องมีห้องที่รกยุ่งเหยิง แต่ก็มีความเสี่ยงถึงเรื่องที่ว่าวาดภาพจะสามารถควบคุมน้ำหนักมือได้มากกว่าเมื่อใช้พู่กันจริงๆ ศิลปินบางคนเชื่อว่ามีบางอย่างที่ขาดหายไปจากภาพวาดดิจิทัลเช่นอักษรที่ไม่เหมือนใครสำหรับทุกวัตถุที่ทำขึ้นเอง ศิลปินหลายคนก็เห็นด้วยว่ามีบางอย่างขาดหายไปในการวาดภาพแบบดิจิทัลพื้นที่จริงๆ เช่นเอกลักษณ์ของรอยแปรงที่วาดบนผ้าใบหรือวัตถุ และยังมีกรกเถียงกันมาอย่างต่อเนื่องถึงการวาดภาพดิจิทัลพื้นที่กับการวาดภาพแบบดั้งเดิม

บทที่ 4

การออกแบบหนังสือภาพประกอบ

4.1 การออกแบบหนังสือ

ก่อนที่จะทำการออกแบบ นักออกแบบจะต้องพยายามหาข้อมูลจากผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ถึงวัตถุประสงค์ในการเขียนหรือจัดทำหนังสือ และต้องทราบถึงลักษณะของผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่า เจตนาจะมุ่งที่ใครเป็นหลักและคนกลุ่มนี้มีพฤติกรรมและความชอบไม่ชอบอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องทราบให้ชัดเจนว่าผู้เขียนมีความคิดหลักหรือแนวคิดเบื้องหลังของหนังสืออย่างไร รวมทั้งเป็นหนังสือประเภทใดและควร จะมีบุคลิกภาพแบบไหน

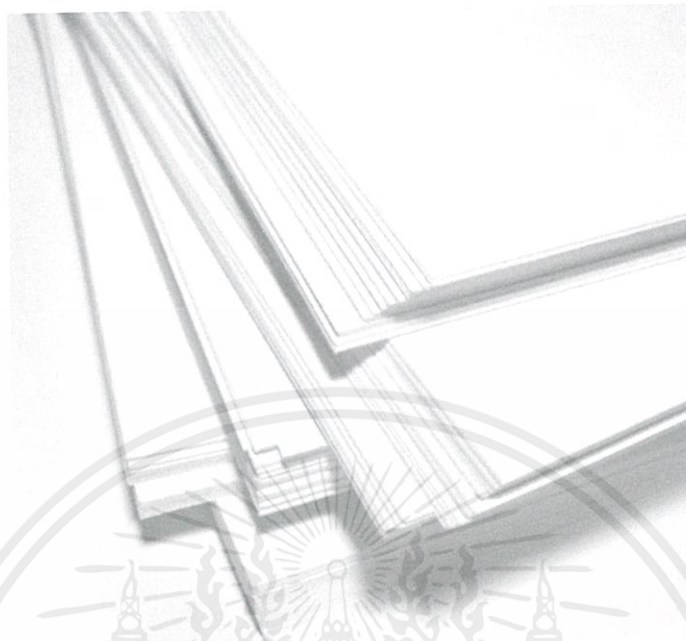
ภาพที่ 4.1 หนังสือภาพประกอบ

4.2 วัสดุ

4.2.1 กระดาษ

กระดาษเป็นวัสดุที่สำคัญที่สุดสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ ดังนั้นการเลือกกระดาษที่จะใช้พิมพ์เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิด ไม่เสมอไปที่งานพิมพ์ของคุณจะออกมามีคุณภาพดี ถึงแม้ว่าคุณจะใช้กระดาษที่มีราคาแพงที่สุด มีคุณภาพที่สุดก็ตาม เนื่องจากว่ากระดาษมีหลากหลายชนิดและแต่ละชนิดให้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นก่อนที่คุณจะพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ก็ควรที่จะศึกษาและตัดสินใจเลือกใช้กระดาษให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 กระดาษ

4.2.1 กระดาษที่ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์

- 1 กระดาษปรีฟหรือกระดาษหนังสือพิมพ์ ใช้ในหนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ที่ไม่ต้องการคุณภาพมาก เช่น ใบปลิว แผ่นพับ เป็นกระดาษสีน้ำตาลอ่อน มีลิกนินเหลืออยู่มาก ไม่มีการฟอกขาว ราคาต่ำ อาจมาจากการรีไซเคิลได้ แต่ต้องซื้อในปริมาณมาก ประเทศไทยผลิตกระดาษปรีฟเองไม่ได้ ปัจจุบันไทยนำเข้ากระดาษปรีฟจากสวีเดนและจีน
- 2 กระดาษปอนด์ เป็นกระดาษที่ใช้พิมพ์เนื้อในของหนังสือปกแข็งกึ่งบุ๊ค เนื้อกระดาษนุ่ม เป็นสีขาวหรือสีเหลืองนวล(กระดาษกรีนรีด) ประเทศไทยผลิตกระดาษชนิดนี้ได้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออก กระดาษปอนด์มีความหนาแตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้งาน เช่น เป็นกระดาษถ่ายเอกสาร, กระดาษหนังสือ, โดยมากจะหนาตั้งแต่ 70-100 แกรม
- 3 กระดาษอาร์ต คือกระดาษที่ใช้ในสิ่งพิมพ์ นิตยสารทั่วไป โดยมากจะเอาบมันหรือเคลือบผิว(Coated paper) ใช้ในการพิมพ์สอดสี พิมพ์ปก ซึ่งกระดาษระดับพรีเมียมคุณภาพสูงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ แม้ว่าบริษัทกระดาษในประเทศไทยกำลังพัฒนาการผลิตแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การออกแบบภาพประกอบหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์

เป็นการออกแบบภาพเพื่อที่จะถูกนำไปใช้อ้างอิงประกอบในการอธิบายเรื่องบทความและงานสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ (Newspaper), นิตยสาร (Magazines), หนังสือ (Book), ปกหนังสือ (Book cover or Book Jacket) และหนังสือสำหรับเด็ก (Children's book) ความสำคัญของภาพประกอบในงานสิ่งพิมพ์นี้ คือสามารถช่วยอธิบายให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น และแสดงสิ่งที่ผู้เขียนไม่สามารถอธิบายออกมาเป็นภาษาเขียนได้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้สิ่งพิมพ์มีความสวยงามยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4.3 ภาพประกอบหนังสือพิมพ์

ที่มา <http://omnidesign.ca/portfolio/editorial-illustration/>

4.3.1 ภาพประกอบสำหรับงานออกแบบทั่วไปและงานประชาสัมพันธ์ต่างๆ

- 1 เป็นการออกแบบภาพเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของงานออกแบบ (Design) และเป็นการออกแบบภาพเพื่อใช้ในงานประชาสัมพันธ์ตามแคมเปญโฆษณาเช่น ภาพประกอบการออกแบบปกซีดีเพลง และใบปิดประชาสัมพันธ์อัลบั้ม หรือคอนเสิร์ต
- 2 ภาพประกอบเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ขององค์กร ภาพที่นำมาใช้มักจะแสดงถึงปณิธานขององค์กร ระบบงาน หรือถ้าเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก ก็จะเป็น ภาพลายนารักมีสีสัน สนุกสนาน เป็นต้น
- 3 ภาพประกอบข่าวต่างๆ (Press & Newspaper) เป็นภาพข่าวหรือโฆษณาสินค้าที่มีอายุ การใช้งานสั้น วันต่อวันหรือช่วงอายุของการโฆษณาสินค้า
- 4 ภาพประกอบเพื่องานโฆษณาภายนอกอาคาร (Outdoor) หรือที่เรียกกันว่า Bill-board หรือ Cut-out เป็นภาพ โฆษณาขนาดใหญ่ที่ต้องสามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็วและ ชัดเจน เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วจะเป็นป้ายโฆษณาที่ติดตั้งอยู่ข้าง ทางที่รถยนต์วิ่งผ่าน
- 5 ภาพประกอบในสื่อดิจิทัล เช่น โทรศัพท์, บนเว็บไซต์, จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และ โทรศัพท์มือถือ เป็นภาพประกอบ ที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ดังนั้นอายุการใช้งานของภาพค่อนข้างสั้นและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนแปลงได้ตลอด แต่ข้อดี คือสามารถสื่อสารได้กับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและรวดเร็ว

- 6 ภาพประกอบสำหรับส่งเสริม สินค้าเป็นภาพประกอบที่มักจะเห็นเป็นพื้นหลังในการจัดแสดงสินค้าในตู้กระจกและผนัง ภายในร้านขายสินค้า
- 7 ภาพประกอบบนผลิตภัณฑ์เพื่อทำให้ผลิตภัณฑ์น่าใช้สอย
- 8 ภาพประกอบที่ผู้ออกแบบนำเสนอให้เห็นถึงลักษณะงาน ออกแบบภาพที่ตนเองถนัด และเป็นรูป แบบเฉพาะของตนด้วยวิธีการ รูปแบบหรือเทคนิคต่างๆ (Self promotion)

4.3.2 กระบวนการการสร้างสร้งงานออกแบบภาพประกอบ

การสร้างสร้งงานภาพประกอบหนังสือและสิ่งพิมพ์ ศิลปินหรือนักออกแบบ ผู้สร้งสร้งครค์ภาพจะต้องทำความเข้าใจถึงประเภทของสื่อว่าเป็นสื่อประเภทไหน และ ต้องการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น สื่อเป็นหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็ก หรือเป็น หนังสือเสริมวิชาการสำหรับวัยรุ่นเพื่อที่จะกำหนดลักษณะงานภาพประกอบได้อย่างเหมาะสมทั้งรูปแบบและเทคนิคการนำเสนอ ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงกระบวนการ ผลิตภาพประกอบด้วย สำหรับขั้นตอนการสร้างสร้งงานภาพประกอบ มีขั้นตอนดังนี้

1 ศึกษาเรื่องราวหรือเนื้อหาของหนังสือ

เป็นขั้นตอนแรกในการสร้งสร้งงานภาพประกอบ ซึ่งผู้วาดภาพจะต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือก่อนที่จะลงมือสร้งสร้งครค์ผลงานในขั้นตอนนี้ผู้วาดภาพควรได้ปรึกษาแนวทางของภาพจากบรรณาธิการของหนังสือก่อน หากมีโอกาสได้พบปะกับผู้เขียนเรื่องเพื่อขอข้อมูลบางประการเกี่ยวกับจินตนาการและความคิดสร้งสร้งครค์ก็จะยิ่งช่วยให้การทำงานของผู้อวดภาพง่ายขึ้นเพราะจะเข้าใจเรื่องราวเนื้อหาอย่างละเอียดทำให้สามารถคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาสร้งสร้งครค์เป็นภาพประกอบได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้แต่งอยากจะสื่อสารขณะเดียวกัน การอ่านงานเขียนจะช่วยให้ผู้วาดภาพเกิดจินตภาพตามเรื่องราวยังก่อให้เกิดแรงบันดาลใจเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวชี้ทางเลือกว่าจะใช้เทคนิคการสร้งสร้งครค์แบบใด โดยเฉพาะการสร้งสร้งครค์ภาพประกอบหนังสือนวนิยายเรื่องสั้น บทความ และภาพประกอบงานวรรณกรรมต่างๆ จำเป็นที่ผู้ออกแบบภาพต้องอ่านงานเขียนจนถึงขั้นรับรู้ทางอารมณ์จะมีผลต่อการสร้งงานภาพประกอบที่มีคุณภาพ ส่วนหนังสือทางวิชาการที่ต้องการความถูกต้องตามความเป็นจริง ผู้สร้ง ภาพประกอบก็ต้องยึดวัตถุประสงค์ของเนื้อหาสาระนั้นคือต้องถ่ายทอดภาพออกมาให้มีความถูกต้องตามขนาด สัดส่วน ตลอดจนสีสรร่ตามความเป็นจริงที่เนื้อหาได้บรรยายถึงด้วย

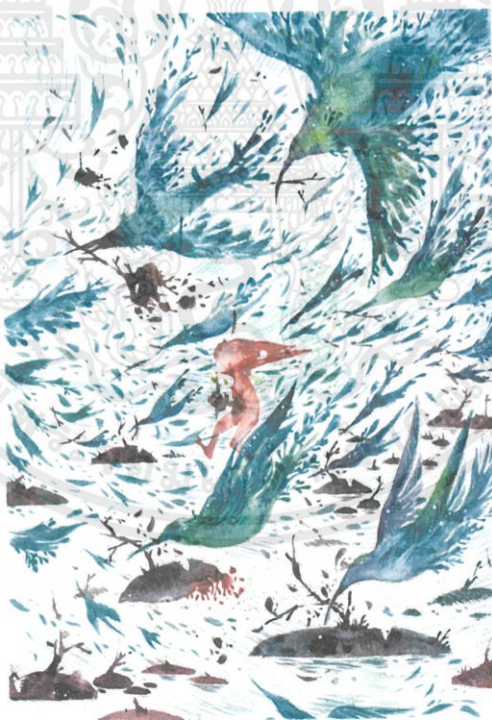
2 การเลือกใช้วัสดุสำหรับสร้งสร้งครค์ภาพประกอบ

วัสดุที่ใช้ในการสร้งสร้งงานภาพประกอบมีมากมายหลายชนิด ผู้สร้งสร้งคร้งงานออกแบบภาพประกอบมักจะเลือกใช้ตามความถนัดหรือให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเรื่อง นักวาดภาพประกอบจะต้องทำความเข้าใจและมีความรู้ในคุณสมบัติของสื่อแต่ละประเภทหรือสื่อที่ตนใช้เป็นอย่างดี จึงจะสามารถถ่ายทอดภาพออกมาได้อย่างสวยงามตรงตามที่ต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 วิธีการสร้างสรรค์ภาพประกอบ

งานสร้างสรรค์ภาพประกอบ กล่าวได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการออกแบบงานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ และหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่ขาดภาพประกอบย่อมมีผลกระทบที่จะทำให้สิ่งพิมพ์นั้นขาดเสน่ห์ขาดแรงจูงใจ หรืออาจทำให้การสื่อความหมายไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้นักออกแบบจึงให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกที่จะกำหนดภาพลักษณ์ของสื่อสิ่งพิมพ์นั้นๆ ให้เหมาะสมกับผู้รับสารทั้งด้านเนื้อหาและเรื่องราว โดยเฉพาะภาพประกอบที่ปรากฏในวารสาร นิตยสาร ภาพประกอบบทความหนังสือตำราวิชาการ หนังสืออ่านสำหรับเด็ก นักวาดภาพประกอบต้องแสวงหาวิธีสร้างสรรค์ภาพออกมาให้มีพลังในการสื่อความหมายตามเนื้อเรื่องและเหมาะสมสอดคล้องกับประเภทของสิ่งพิมพ์นั้นๆ และกลุ่มเป้าหมายเทคนิควิธีการสร้างสรรค์จึงเป็นขั้นตอนสำคัญ การสร้างสรรคงานภาพประกอบที่เกิดจากเทคนิคระบายสีน้ำย่อมให้ความรู้สึกของภาพแตกต่างจากเทคนิคการปะติดหรืองานภาพประกอบวาดเส้น ย่อมแตกต่างจากงานเจาะกระดาษเป็นรูปภาพ (Pop – Up) ใดๆก็ตาม ไม่ว่าจะเลือกใช้เทคนิคการสร้างสรรคแบบใด จะต้องคำนึงถึงคุณภาพในการสื่อสารของภาพประกอบ นั้นๆ

ภาพที่ 4.4 ภาพประกอบเทคนิคสีน้ำ

ที่มา <http://www.thisiscolossal.com/2017/11/watercolor-illustrations-by-amber-ma/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 หนังสือตัวอย่างอ้างอิง

4.4.1 โลกจิต

โลกที่สมองสร้างขึ้น หรือ 'โลกจิต' นั้นกว้างใหญ่ไพศาล เต็มไปด้วยแง่มุมของ อารมณ์ ความคิด ความรับรู้ และพฤติกรรมของคนเรา ที่แปลกประหลาดพิศดารและมหัศจรรย์ ถูก เขียนถ่ายทอดออกมาโดยแทนไท ประเสริฐกุล ที่เขียนบอกเล่าแม้กระทั่งเหตุการณ์ธรรมดาๆ อย่าง การกิน การนอน การขำ ความฉลาด ความรัก การเป็นเกย์ ยังประกอบด้วยแง่มุมซ่อนเร้น น่าสนใจ และด้วยการใช้ภาพประกอบกราฟิกแนวเซอร์เรียลที่ตูดไส่ ดึงดูดความน่าสนใจ ทำให้วิทยาศาสตร์ ไม่ใช่เรื่องที่น่าเบื่ออีกต่อไป

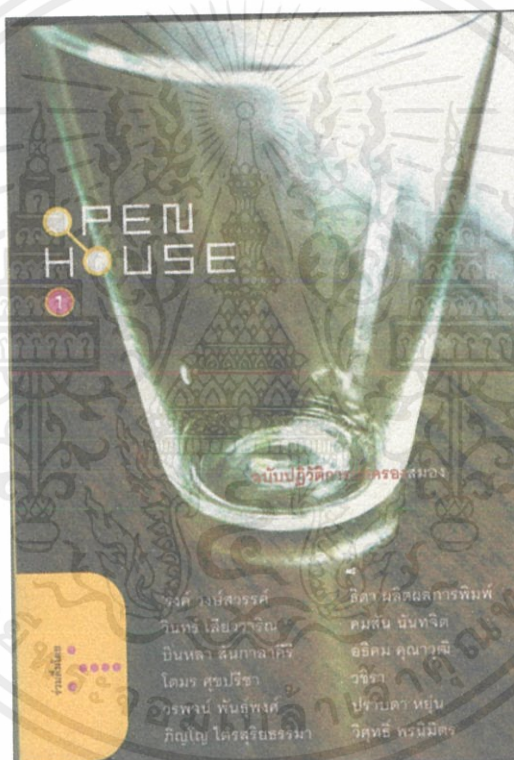
ภาพที่ 4.5 ภาพหนังสือ โลกจิต โดย แทนไท ประเสริฐกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2 Open House ฉบับปฏิวัติการปกครองสมอง

Open House ฉบับปฏิวัติการปกครองสมองเป็นหนังสือ รวบรวมนักเขียนชื่อดังในระดับตำนาน 12 คนที่มารวมตัวกันด้วยเหตุผลและแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน ต่างคนต่างมาจากการชักชวนของคุณกัญญา ไตรสุริยธรรมา

หนังสือเล่มนี้มีการจัดวาง layout ที่น่าสนใจเพราะเนื่องจากเป็นหนังสือที่รวบรวมนักเขียนหลายท่าน เพราะสไตล์การเขียนและเนื้อหาที่แตกต่างกัน ทำให้การจัด layout และ font ของหนังสือแตกต่างกันไปด้วย

ภาพที่ 4.6 ภาพหนังสือ Open House ฉบับปฏิวัติการปกครองสมอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.3 จริงตนาการ

จริงตนาการ วรรณกรรมที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากทฤษฎีวิทยาศาสตร์ที่ชวนคิด ถ่ายทอดออกมาในแบบศิลปะ โดยการมองโลกแบบศิลปินของ Mister Tompkin โดยมีไอเดียเรื่อง Thought Experiment ที่เป็นการทดลองรูปแบบหนึ่งทางวิทยาศาสตร์ ที่สามารถทดลองโดยไม่ต้องใช้สถานที่และอุปกรณ์อื่นใดนอกจากสมอง นั่งคิด นั่งจินตนาการไปเรื่อยๆ สุดท้ายก็ได้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ โดยภายในเล่มประกอบด้วยภาพประกอบแนวเหนือจริง (Surrealist) เข้ากับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการจินตนาการเป็นอย่างยิ่ง

ภาพที่ 4.7 ภาพหนังสือจริงตนาการ และภาพประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

5.1 Book Concept

การล่องละเมิดทางเพศในที่ทำงานเป็นภัยที่สร้างผลกระทบกับสังคมในที่ทำงานอย่างมาก ไม่ว่าจะในด้านหน้าที่การงาน ความสัมพันธ์ หรือสุขภาพจิต ไม่มีใครอยากจะถูกล่องละเมิดทั้งนั้น ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการล่องละเมิดทางเพศในที่ทำงานโดยใช้อุปกรณ์ในสำนักงานมาร่วมกับภาพประกอบที่ดึงดูดและชวนให้คิดตามโดยใช้อุปกรณ์เครื่องเขียนสำนักงานมา รวมกันแล้วสร้างให้เกิดภาพประกอบ

5.1.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มงานใหม่ นักศึกษาจบใหม่ และพนักงานออฟฟิศ

5.2 แนวทางการออกแบบ

5.2.1 แนวทางที่ 1 มนุษย์และอุปกรณ์สำนักงาน

แนวทางการออกแบบนี้ได้รับแนวคิดมาจากการนำอุปกรณ์เครื่องเขียนมาคอลลาจรวมเข้ากับภาพประกอบแนว Conceptual มองไม่เห็นหน้าบุคคล/ประธานของภาพ

ภาพที่ 5.1 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 1

ที่มา <http://www.evabee.co.uk/filter/iU/Therapy-Today-Cover-Illustration>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2 แนวทางที่ 2 สัตว์สำนักงาน

แนวทางที่ใช้ในการออกแบบ concept นี้ ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความวุ่นวายของออฟฟิศที่มีคนอยู่มากมาย และมีสัตว์ร้ายปะปนอยู่ในสำนักงาน เปรียบคนที่ล่องละเมียดทางเพศ เป็นสัตว์ร้าย/ผู้ล่า

ภาพที่ 5.2 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 2

จากแนวทางข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แนวทางที่ 1 เข้ากับแนวคิดความเป็นสำนักงานมากที่สุด เนื่องจากมีการใช้อุปกรณ์เครื่องเขียนเข้ามารวมกับภาพประกอบซึ่งตอบโจทย์ความเป็นสำนักงานได้มากกว่าแนวทางที่ 2

5.3 ขอบเขตของงาน

- 5.3.1 หนังสือภาพประกอบ โดยใช้เทคนิคภาพประกอบดิจิทัลเพนท์และคอลลาจ โดยหนังสือมีขนาด กว้าง 15 เซนติเมตร สูง 21 เซนติเมตร จำนวน 80 หน้า
- 5.3.2 สิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์
- 1 ใบประกาศโฆษณา
 - 2 แผ่นพับสำหรับโฆษณาหนังสือ
 - 3 ไปรษณียบัตร

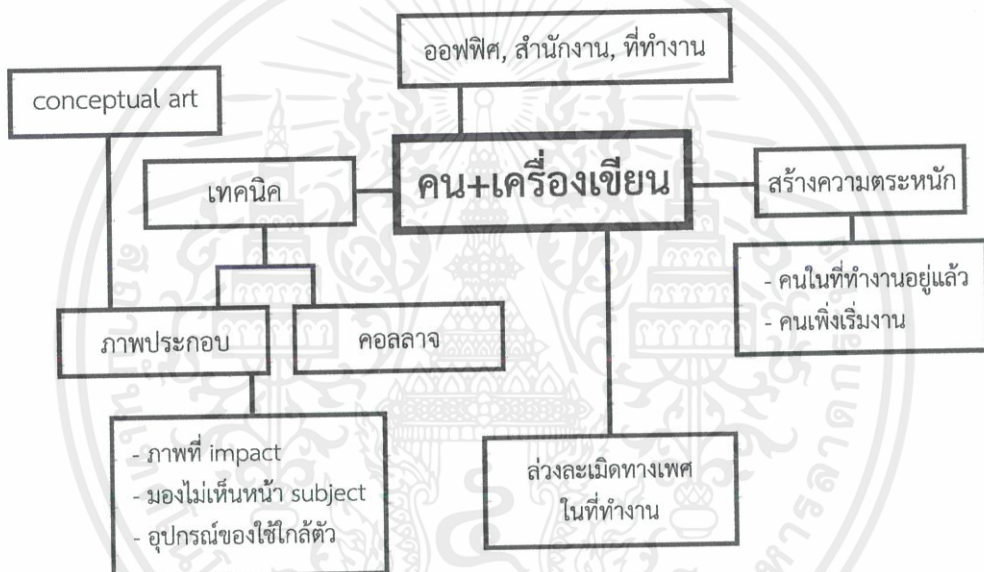
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

การออกแบบและพัฒนาแบบร่าง

6.1 การออกแบบ

จากการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น ได้ข้อสรุปว่าจะใช้ Concept “ออฟฟิศวิปลาส” โดยเน้นไปที่สไตล์ภาพประกอบกราฟิกผสมกับเทคนิคคอลลาจกับภาพถ่ายจริงเพื่อสร้างภาพแนว conceptual สื่อถึงการถูกล่วงละเมิดทางเพศของคนที่อยู่ในสำนักงาน

ภาพที่ 6.1 ภาพแผนภาพแสดงรายละเอียด

6.2 หน้าปกและชื่อหนังสือ

เริ่มจากการออกแบบภาพประกอบโดยให้อิมแพคกับเนื้อหาโดยใช้อุปกรณ์สำนักงานอย่าง กบเหลาดินสอ กระดาษโพสตอิท ปากกา มารวมกับผู้หญิง ซึ่งเกิดภาพ โดยได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาว่าสามารถนำภาพประกอบในเล่มที่มีองค์ประกอบภาพที่ดีมาใช้เป็นหน้าปกหนังสือ

ชื่อหนังสือเริ่มมาจากการพยายามเชื่อมโยงสถานที่(ทำงาน)และกิริยา หรือคำนามเกี่ยวกับ ความบ้าคลั่ง อันตราย ของการล่วงละเมิดทางเพศเข้าด้วยกัน

- 1 ภัยอันตราย มาจากคำว่า ภัยอันตราย และ สถาน(ที่)
- 2 ออฟฟิศวิปลาส มาจากคำว่า ออฟฟิศ และ ความบ้า
- 3 Wild Office มาจาก concept ที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.1 ร่าง Logo หนังสือ

ออฟฟิศ ออฟฟิศ
วิปลาศ วิปลาศ

ออฟฟิศ ออฟฟิศ
วิปลาศ วิปลาศ

ออฟฟิศ ออฟฟิศ
วิปลาศ วิปลาศ

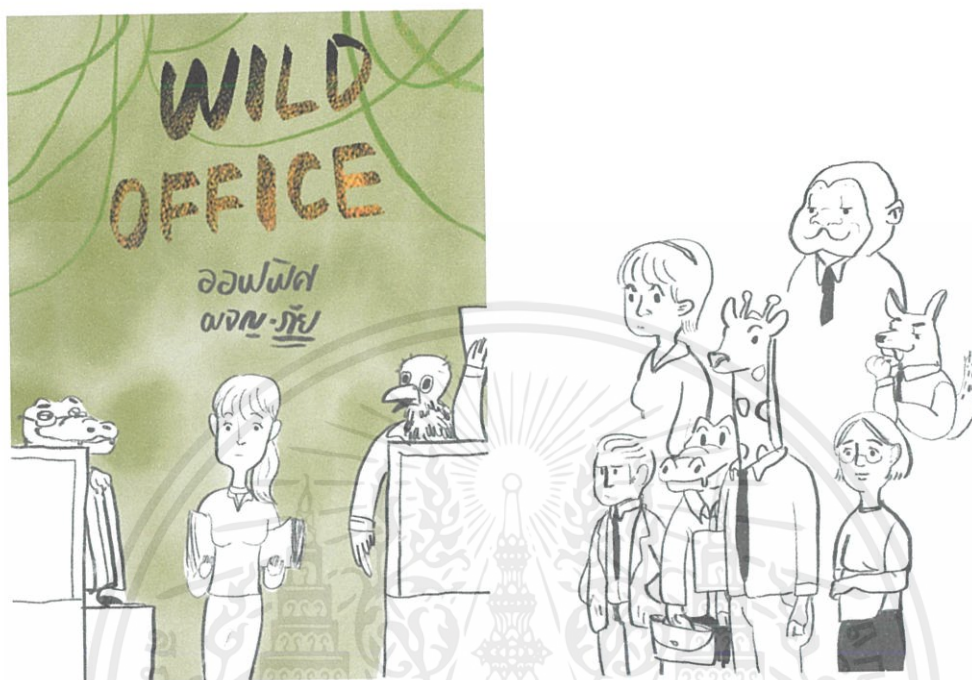
ออฟฟิศ ออฟฟิศ
วิปลาศ วิปลาศ

ออฟฟิศ
วิปลาศ

ภาพที่ 6.2 ภาพร่าง Logo Concept โดยใช้ชื่อออฟฟิศวิปลาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.2 ร่างภาพหน้าปกหนังสือ

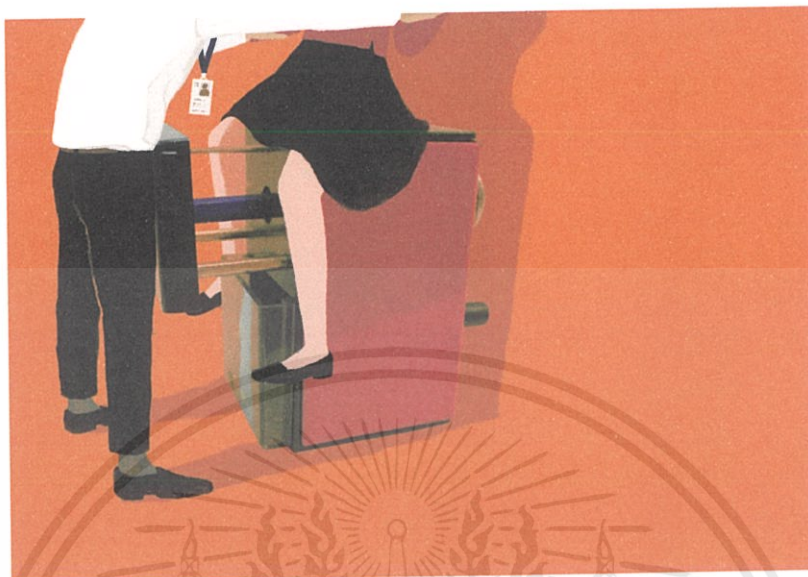

ภาพที่ 6.3 ภาพ Sketch ปกหนังสือจาก Concept “Wild Office”

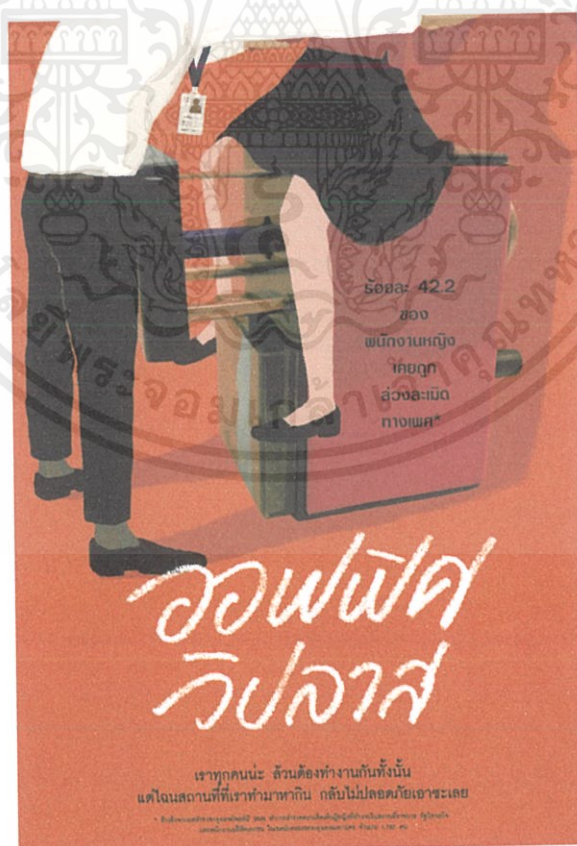

ภาพที่ 6.4 ภาพ Sketch ปกหนังสือจาก Concept “ออฟฟิศวิปลาต” (1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.5 ภาพ Sketch ปกหนังสือจาก Concept “ออฟฟิศวิปลาส” (2)

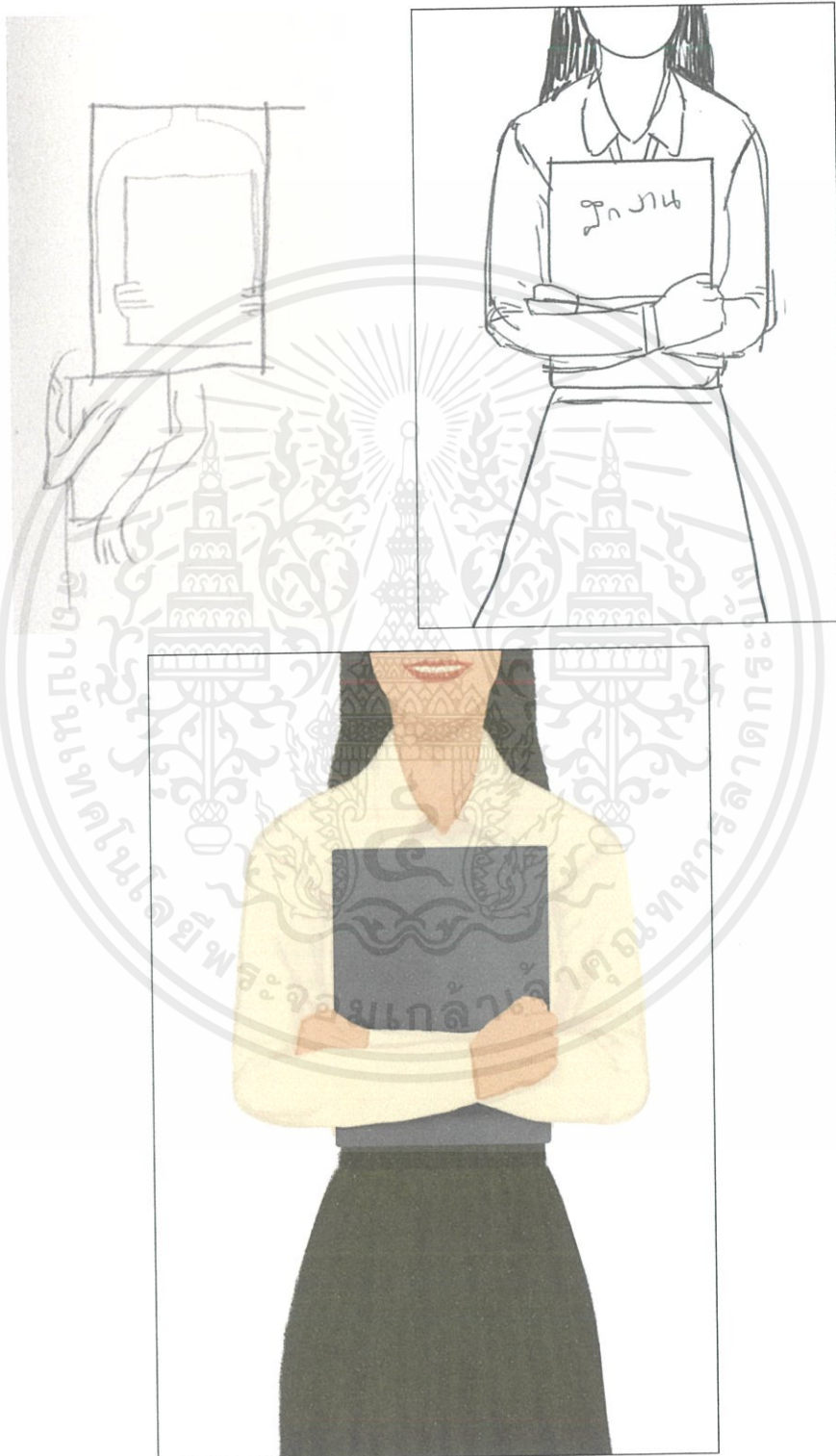

ภาพที่ 6.6 ภาพปกหนังสือจาก Concept “ออฟฟิศวิปลาส”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 ภาพประกอบ

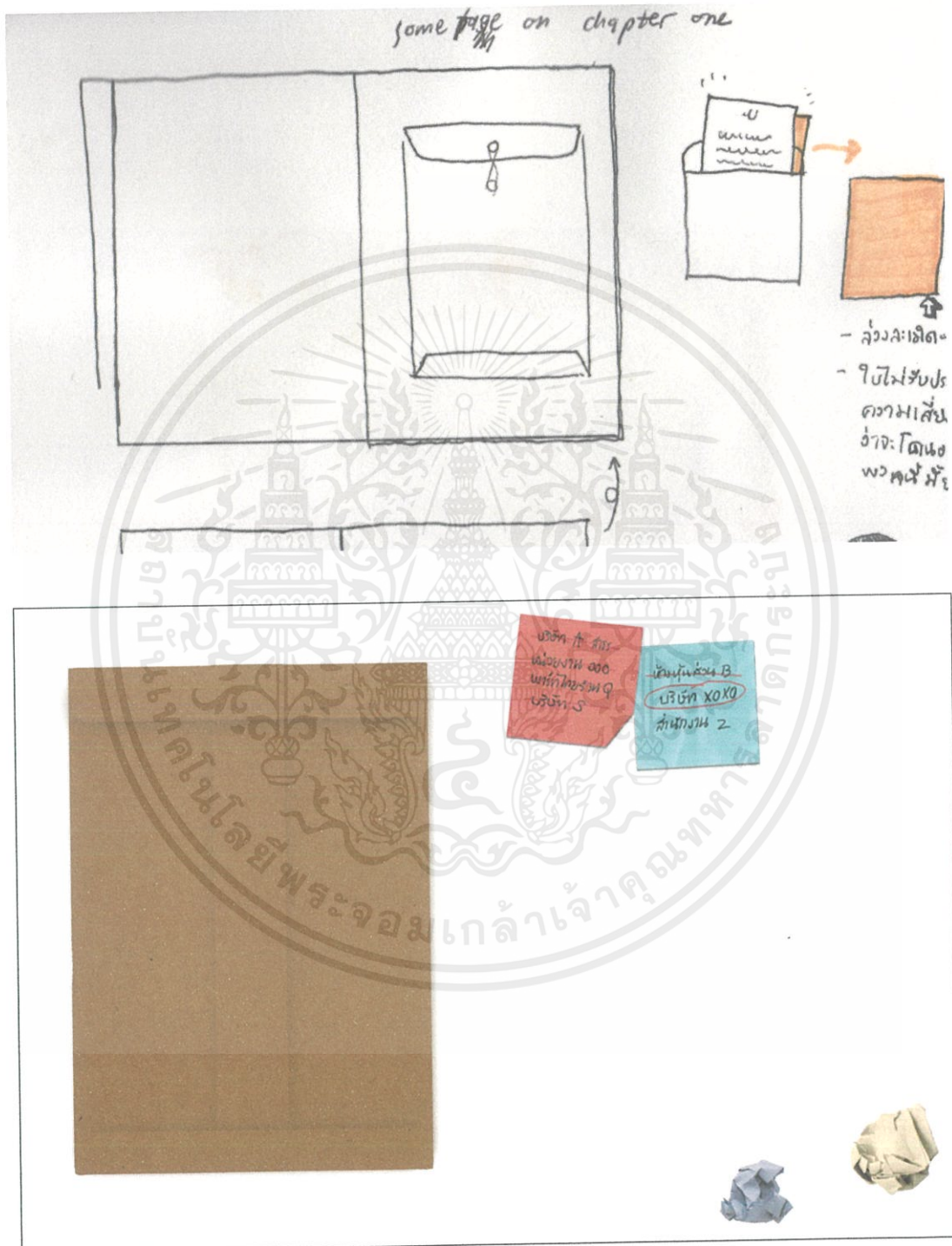
6.3.1 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 11

ภาพที่ 6.7 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.2 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 12 และ 13

ภาพที่ 6.8 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 12 และ 13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.3 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 15

ภาพที่ 6.9 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

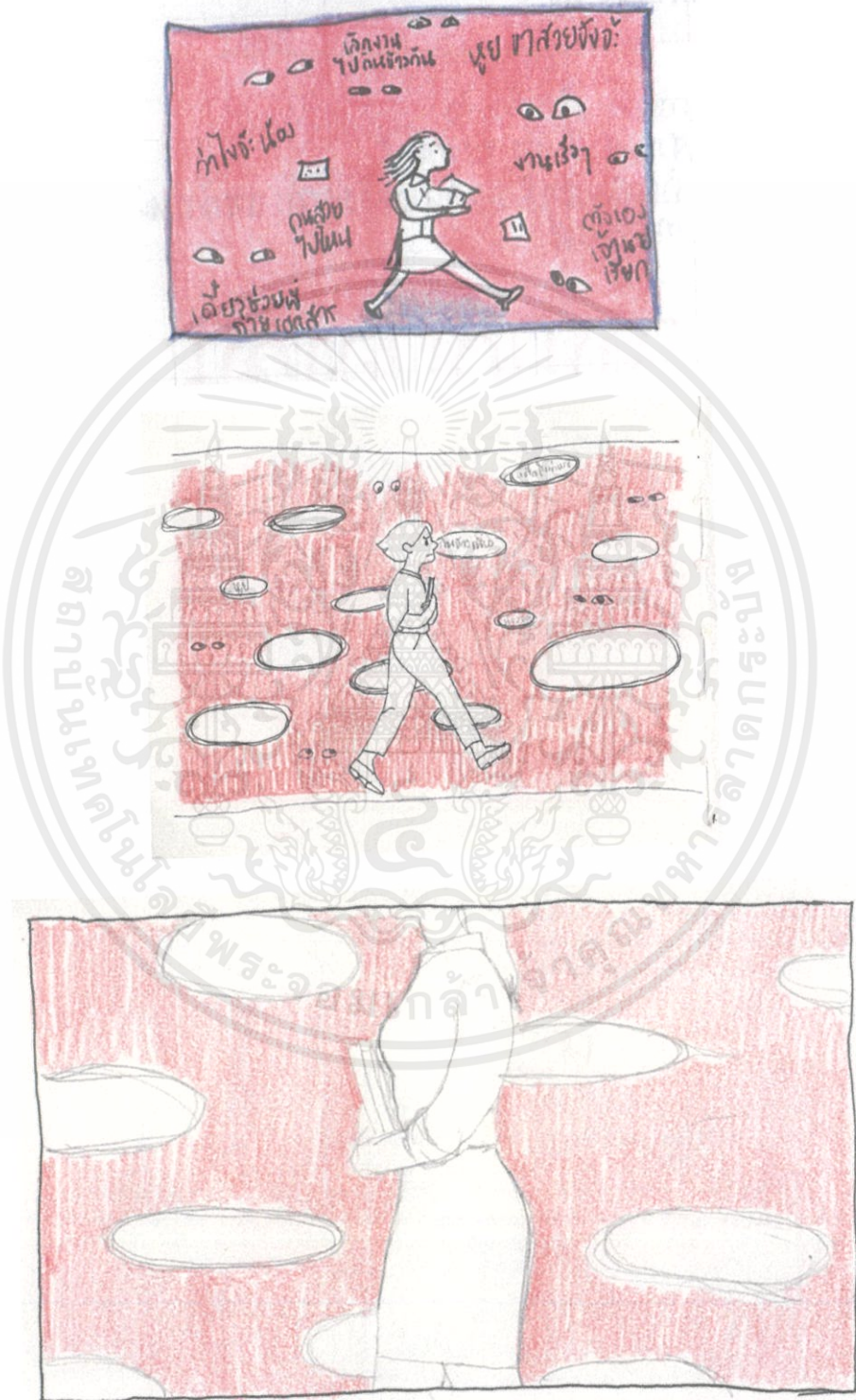
6.3.4 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 16 และ 17

ภาพที่ 6.10 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 16 และ 17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.5 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 18 และ 19

ภาพที่ 6.11 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 18 และ 19 (1)

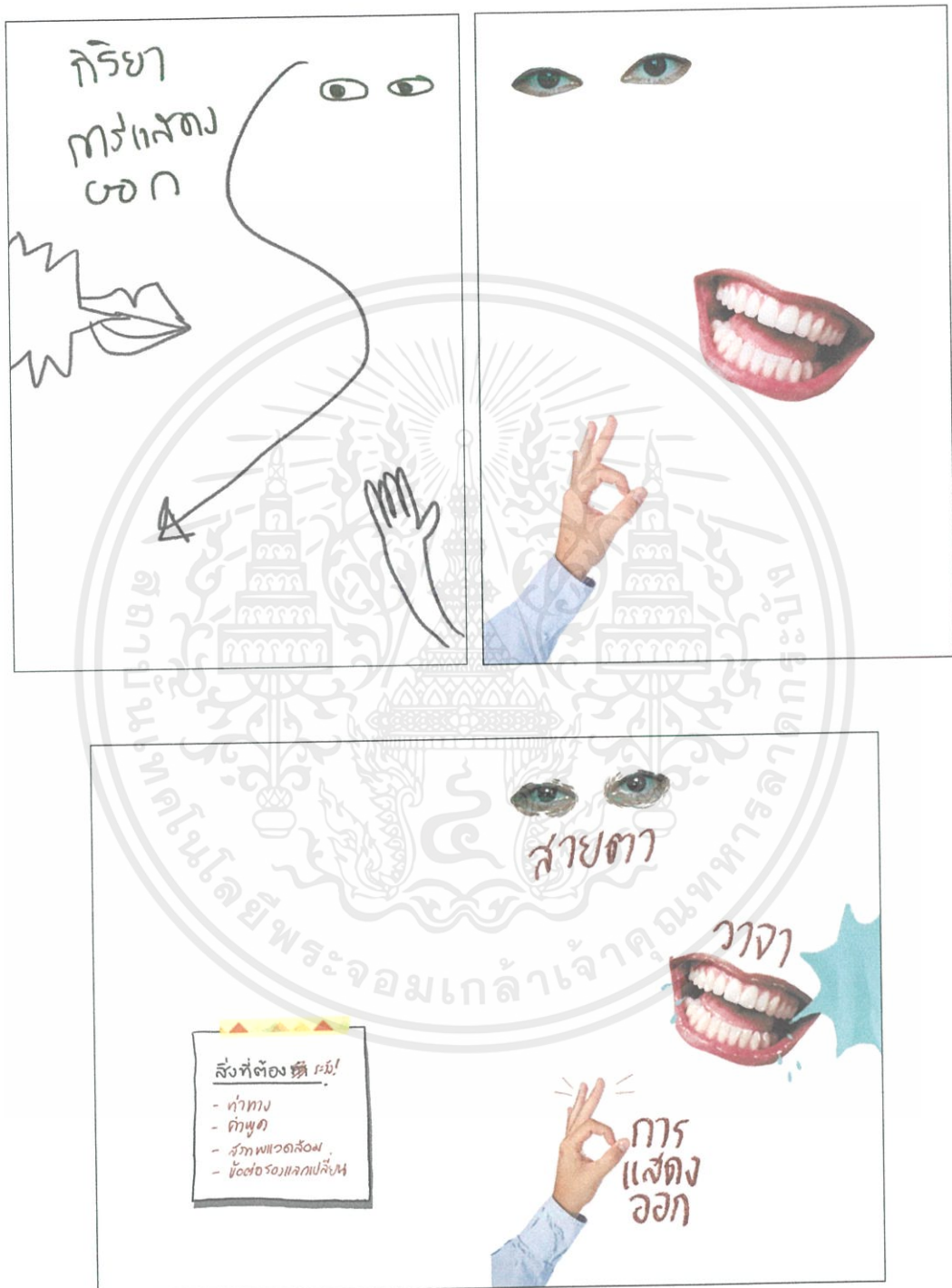
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.12 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 18 และ 19 (2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

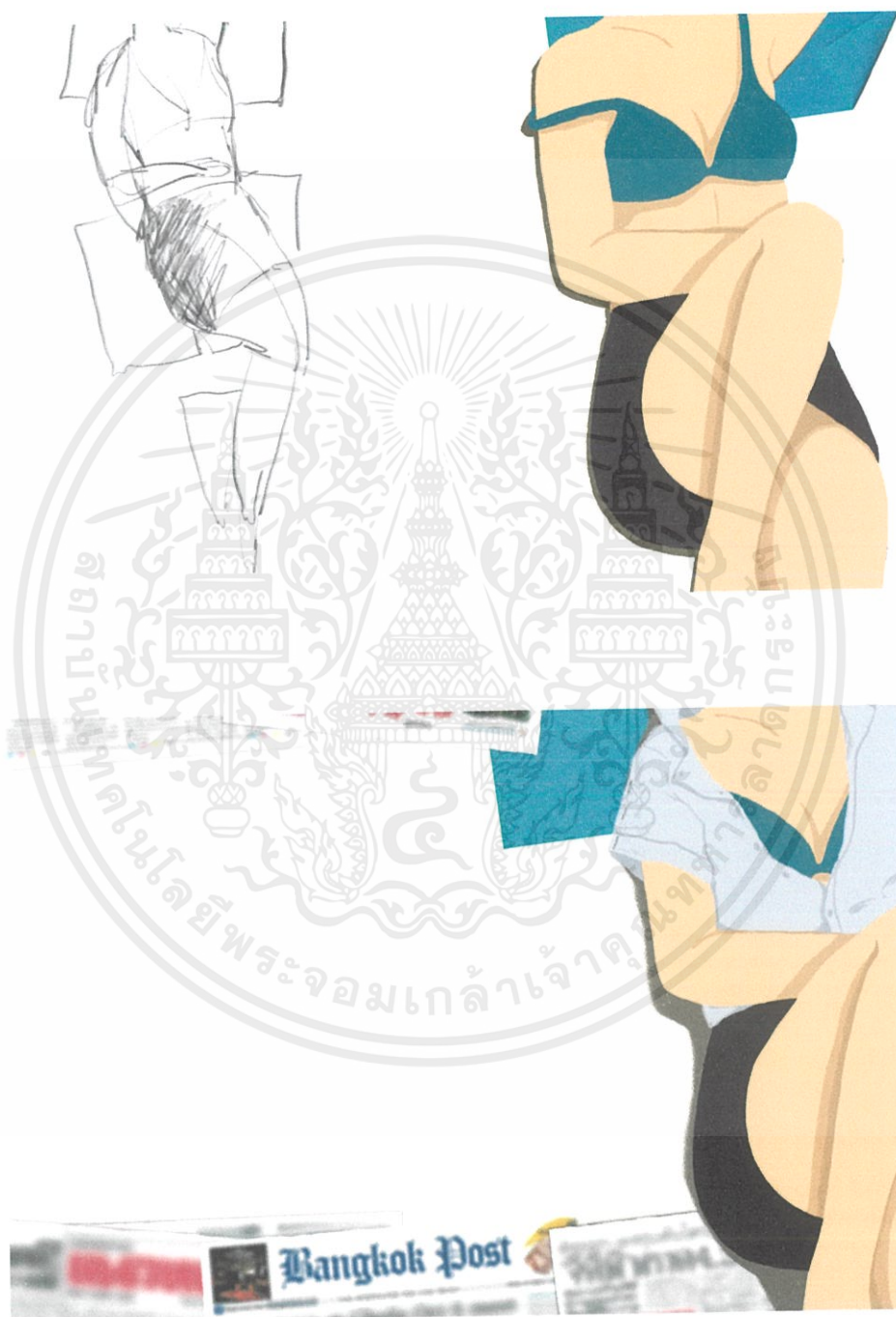
6.3.6 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 26 และ 27

ภาพที่ 6.13 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 26 และ 27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

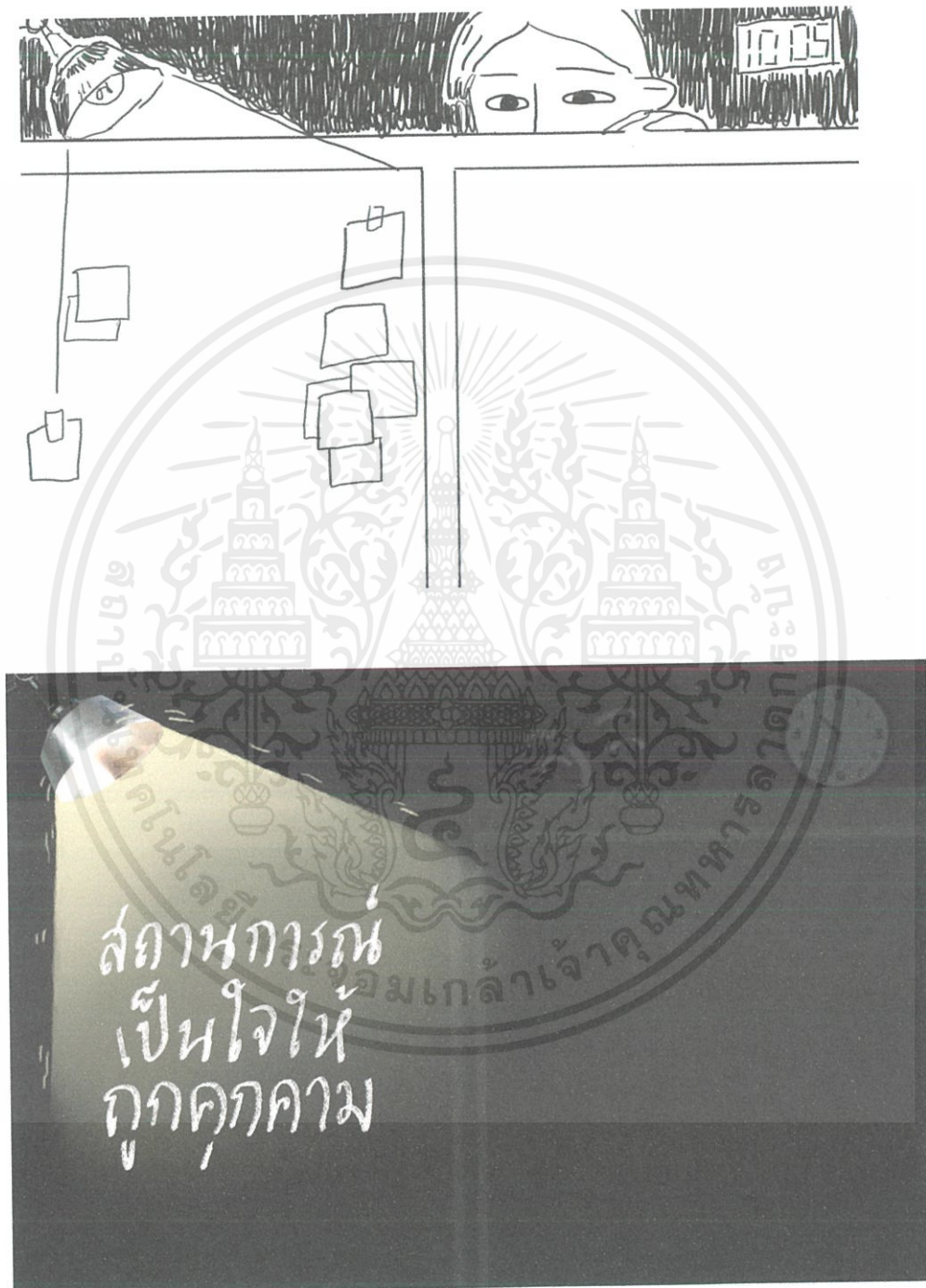
6.3.7 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 30 และ 31

ภาพที่ 6.14 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 30 และ 31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.8 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 34 และ 35

ภาพที่ 6.15 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 34 และ 35

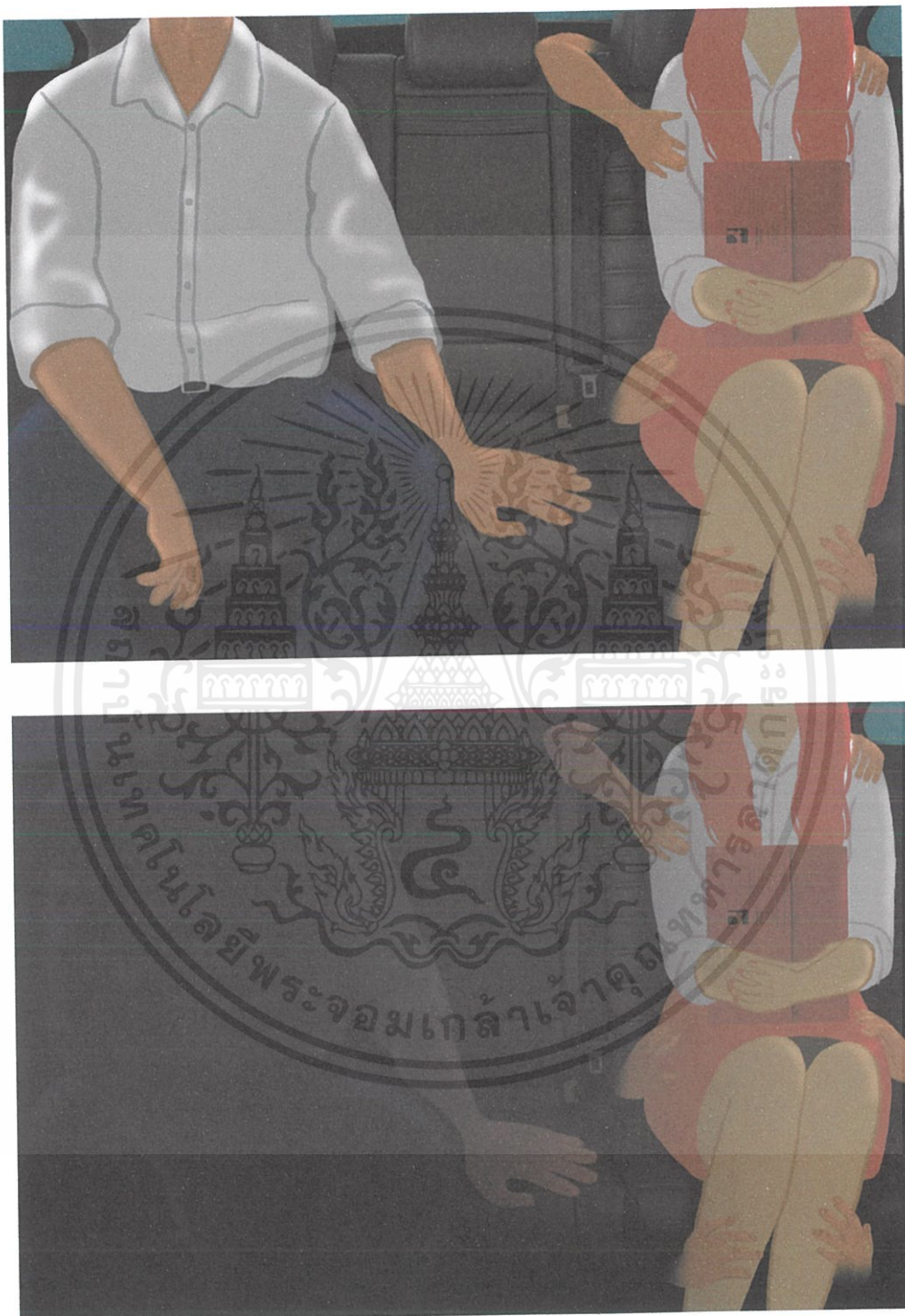
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.9 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 36 และ 37

ภาพที่ 6.16 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 36 และ 37 (1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.17 ภาพประกอบในหน้าที่ 36 และ 37 (2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.10 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 44 และ 45

ภาพที่ 6.18 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 44 และ 45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

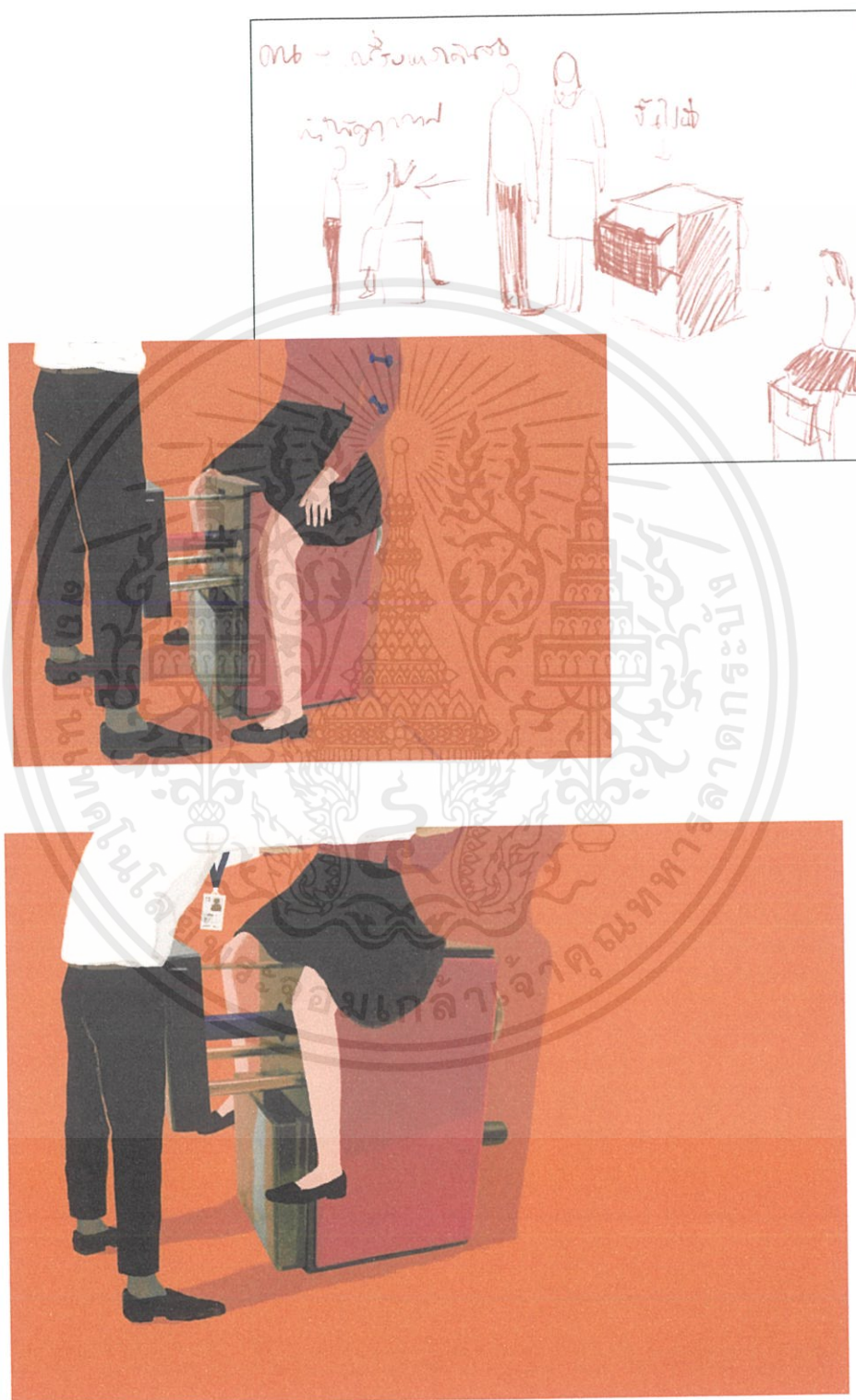
6.3.11 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 46

ภาพที่ 6.19 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.12 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 48 และ 49

ภาพที่ 6.20 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 48 และ 49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.13 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 50 และ 51

ภาพที่ 6.21 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 50 และ 51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

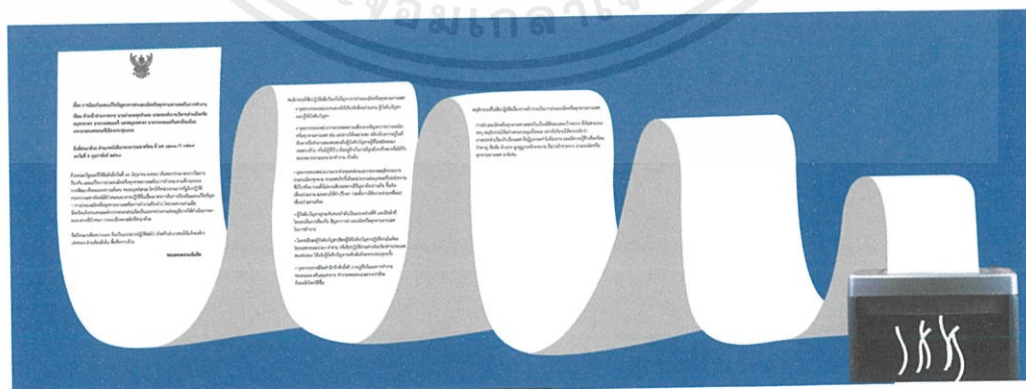
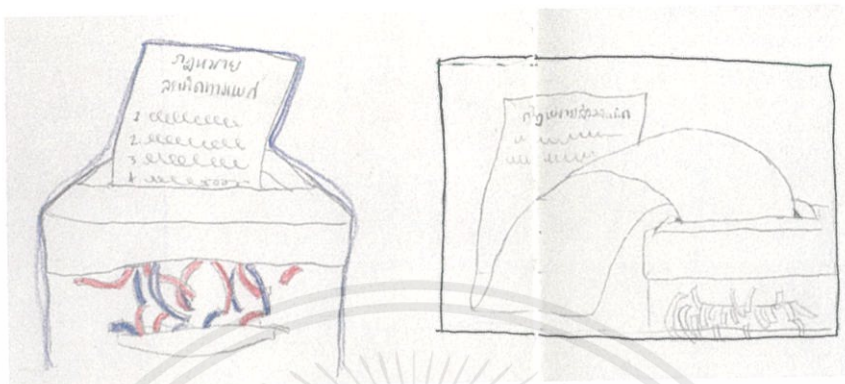
6.3.14 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 58 และ 59

ภาพที่ 6.22 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 58 และ 59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.15 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 62 และ 63

ภาพที่ 6.23 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 62 และ 63 (1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.24 ภาพ Sketch ภาพประกอบหน้าที่ 62 และ 63 (2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

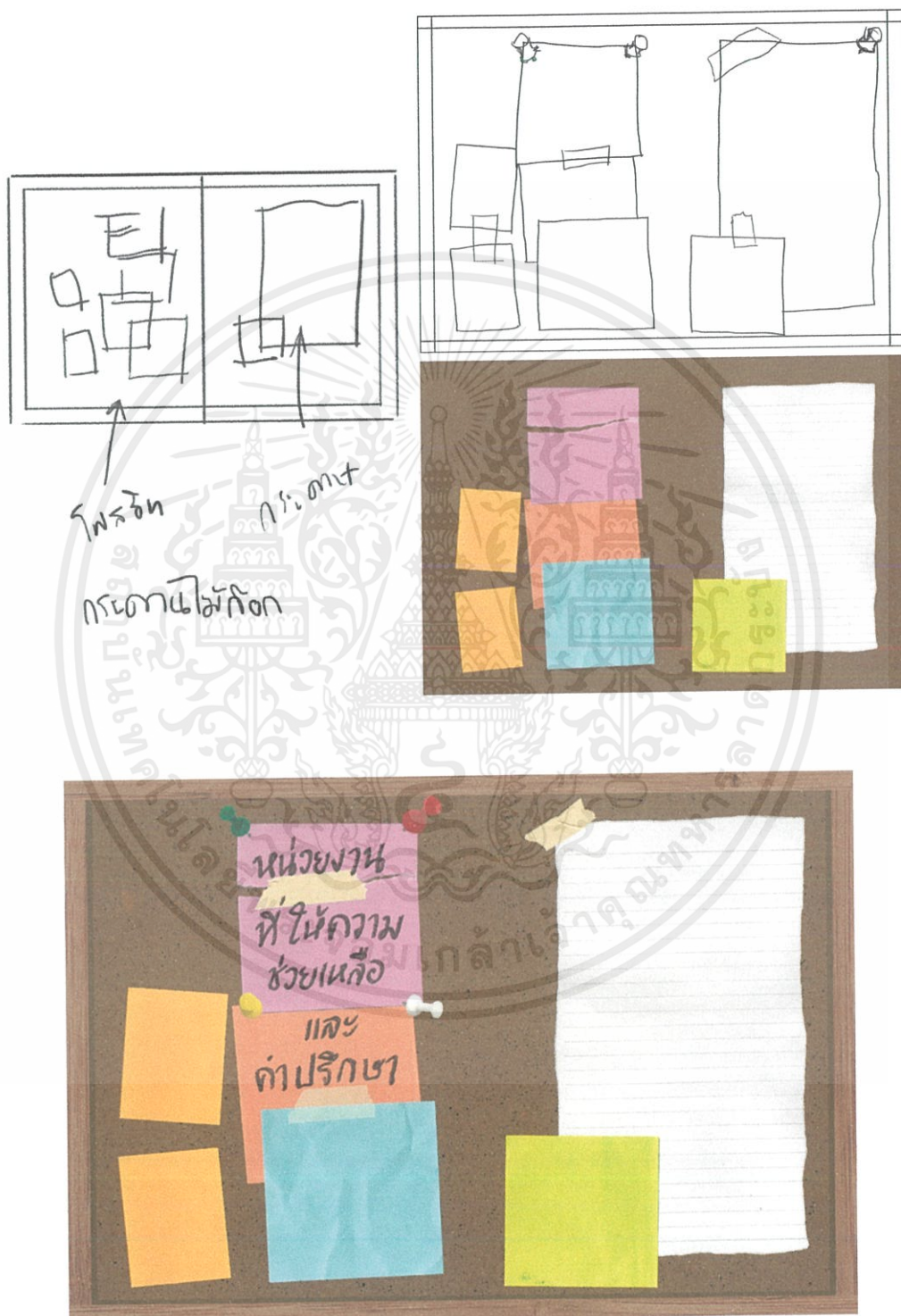
6.3.16 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 72 และ 73

ภาพที่ 6.25 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 72 และ 73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.17 Sketch ภาพประกอบสำหรับหน้าที่ 74 และ 75

ภาพที่ 6.26 ภาพ Sketch ภาพประกอบในหน้าที่ 74 และ 75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

ผลงานจริง

7.1 ชื่อหนังสือ

ออฟฟิศ
วิบวาบ

ภาพที่ 7.1 โลโก้ชื่อหนังสือ

7.1.1 Font

JS Mookravee

ไทย

ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ
ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ฤ ฤ ล ฤ ฎ ฎ ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ ฤ ฤ ฎ ฎ
อะ อั ำ อ่า อี อี้ อึ อื อุ อุ เอ แอ โอ โอ โอ
(-ะ -ั -า -ำ -ิ -ี -ึ -ื -ุ -ู -เ -แ -โ -ใ -ไ -) (-็ - ๋ - ๊ - ๋ -)

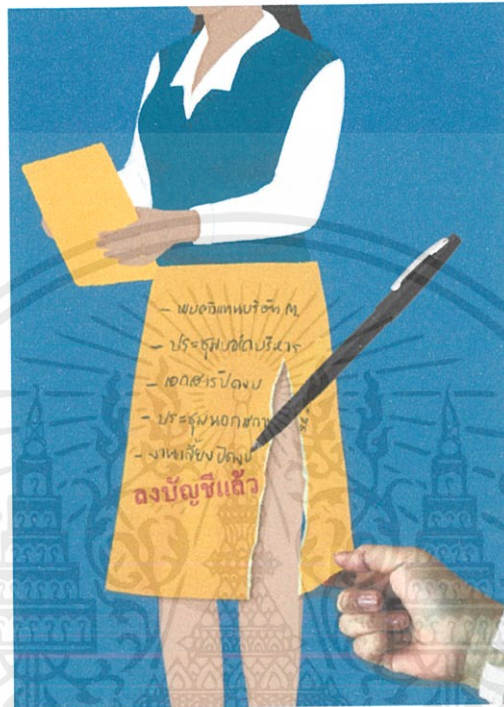
English

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo
Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

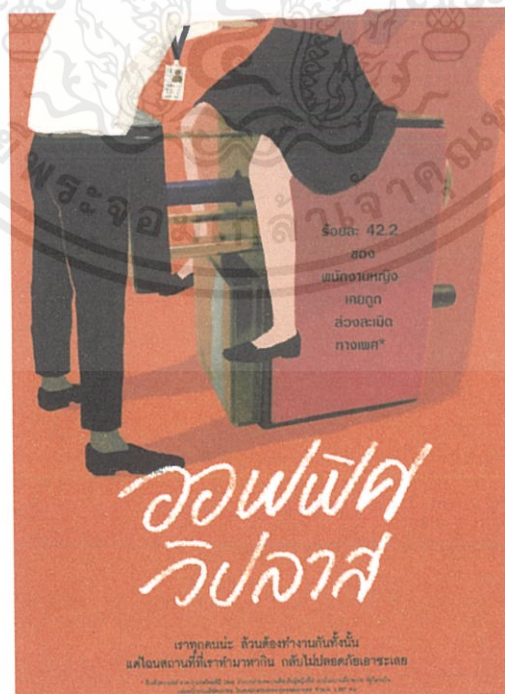
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3 ใบประกาศโฆษณา

7.3.1 ใบประกาศโฆษณาแนวตั้ง

ภาพที่ 7.3 ใบประกาศโฆษณา (1)

ภาพที่ 7.4 ใบประกาศโฆษณา (2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

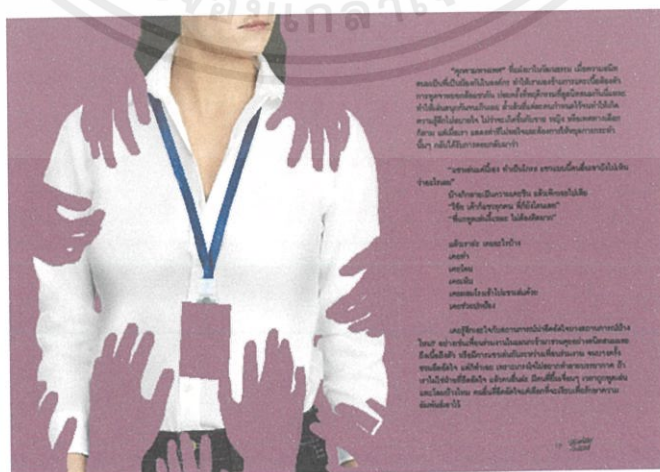
7.6 เนื้อหาภายในหนังสือ

ภาพที่ 7.7 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 12 และ 13

ภาพที่ 7.8 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 14 และ 15

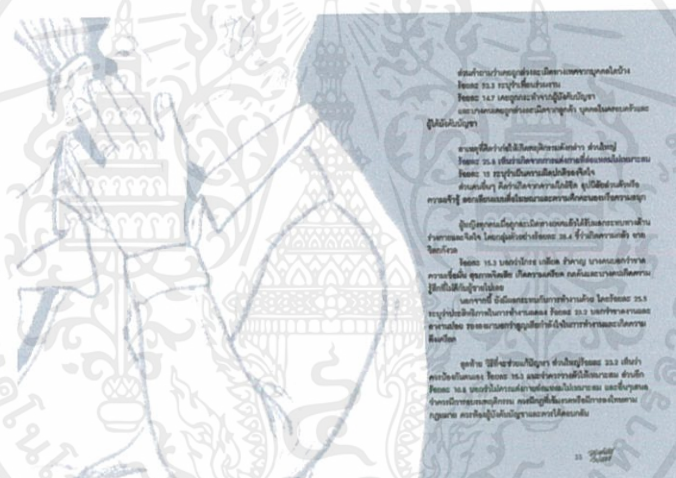

ภาพที่ 7.9 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 1 หน้า 16 และ 17

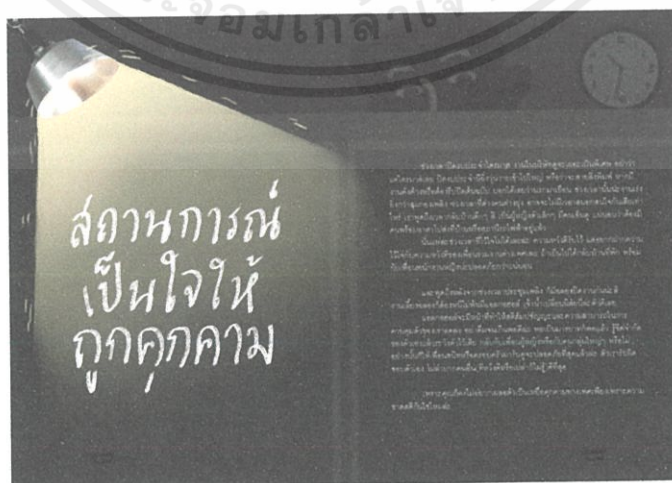
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.13 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 30 และ 31

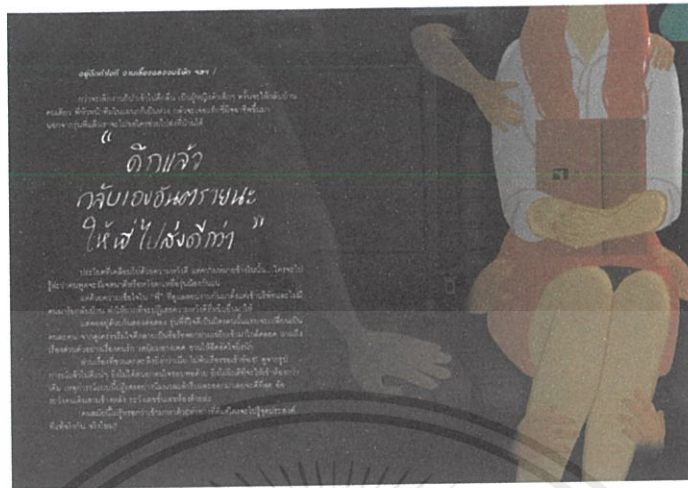

ภาพที่ 7.14 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 32 และ 33

ภาพที่ 7.15 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 34 และ 35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.16 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 2 หน้า 36 และ 37

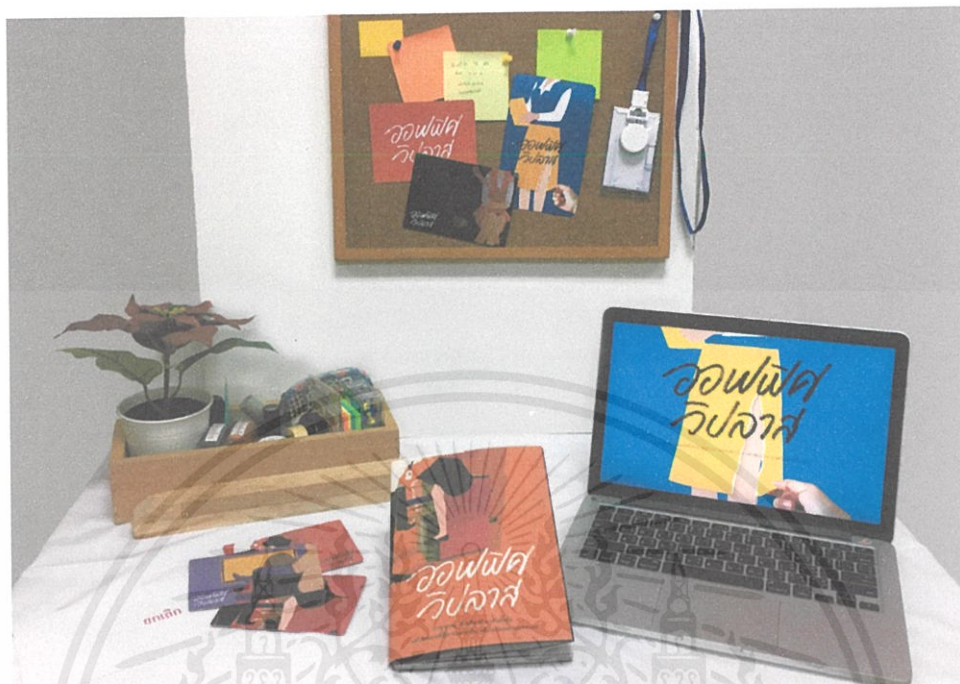

ภาพที่ 7.17 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 3 หน้า 44 และ 45

ภาพที่ 7.18 ภาพเนื้อหาจากบทที่ 3 หน้า 48 และ 49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.25 ภาพผลงานจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 8

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการออกแบบหนังสือและภาพประกอบ “ออฟฟิศวิปลาส” มี ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาระหว่างการทำงานดังนี้

ในช่วงแรกได้มีการหารือและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาถึงขอบเขตเนื้อหาในการทำข้อมูลของโครงการนี้เรื่องการกลั่นแกล้งในที่ทำงาน และในที่สุดก็ได้กำหนดเนื้อหาที่จะทำเรื่องเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน และผู้จัดทำได้รวบรวมเนื้อหาข้อมูลดิบในการจัดทำและย่อข้อมูลเพื่อที่จะสรุปออกมาเป็นหัวข้อที่จะวาดภาพประกอบ แต่ก็พบปัญหาคือการจัดการข้อมูลที่มีเยอะจนเกินไป ทำให้การเริ่มร่างภาพประกอบนั้นล่าช้าเนื่องจากการเรียบเรียงข้อมูลทั้งภาษาไทยนั้นมีมากแต่กลับไม่มีข้อมูลสถิติที่ชัดเจนดังเช่นข้อมูลจากต่างประเทศ และประสบปัญหาการจัดการจัดวางเลย์เอาต์และการสร้างภาพประกอบที่ไม่เป็นที่พอใจ แต่เนื่องจากเวลาที่กระชั้นชิดทำให้มีข้อผิดพลาดในขั้นตอนจากการเขียนเนื้อหา ควรสรุปข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นและเขียนเนื้อหาภายในเล่ม จากนั้นจึงจะสามารถวาดภาพประกอบได้ และปัญหาจากการพิมพ์งานที่เปลืองเวลาเพียงน้อยนิดจึงทำให้รูปเล่มที่ออกมาไม่เป็นที่น่าพอใจสำหรับผู้จัดทำเสียเท่าไร

โดยสรุปแล้ว การดำเนินโครงการออกแบบหนังสือและภาพประกอบ “ออฟฟิศวิปลาส” สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น แต่มีปัญหาในด้านการเรียบเรียงข้อมูลและจัดสรรเวลาในการเขียนเนื้อหาใหม่และวาดภาพประกอบทำให้การดำเนินงานล่าช้า

บรรณานุกรม

- อำพัน ถนอมงาม. 2555. ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://amphuntha.blogspot.com/2012/03/blog-post.html>. (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2560. ลัทธิอำนาจนิยม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://wikivisually.com/lang-th/wiki/ลัทธิอำนาจนิยม> (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- อวยพร เชื้อนแก้ว. 2555. วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://muslimchiangmai.net/index.php?topic=7723.0>. (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- ประชาไท. 2557. 'สิทธิ' อันพียงมี 'เช็กซี' ในที่ทำงาน? และย้อนมองประเด็นล่วงละเมิดทางเพศ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://prachatai.com/journal/2014/08/55005>. (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- ข่าวสตรอบโลก. 2561. จำคุก 175 ปี !! หมอเวทดาทิมชาติยิมนาสติกสหรัฐ หื่นเด็กสาวนักกีฬานับร้อยชีวิต. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.khaosod.co.th/around-the-world-news/news_722844. (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- Kapook. 2558. หม่อมไปรษณีย์ เปิดใจคลิปลวนลามลูกน้อง บอกแค่หยอกกันเล่น. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://hilight.kapook.com/view/125552>. (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- ไทยรัฐ. 2560. สาธารณสุขไล่ออก ขรก.ระดับหัวหน้า ลวนลาม-ลูกน้อง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.thairath.co.th/content/1122939>. (วันที่ค้นข้อมูล : 10 เมษายน 2561).
- สำนักงาน ก.พ.. 2561. มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.dnp.go.th/มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดฯ.pdf>. (วันที่ค้นข้อมูล : 25 พฤษภาคม 2561).
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. Digital painting. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_painting. (วันที่ค้นข้อมูล : 25 พฤษภาคม 2561).
- Karmakamet. 2559. ศิลปะตัด ศิลปะติด. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.facebook.com/karmakamet/posts/1146671388709565:0>. (วันที่ค้นข้อมูล : 25 พฤษภาคม 2561).
- พิมพ์จิต ตปนิยะ. ภาพประกอบ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://goo.gl/4jXT7N>. (วันที่ค้นข้อมูล : 25 เมษายน 2561).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

